

Arviointikertomus 2022

KAUNIAISTEN KAUPUNKI GRANKULLA STAD

Tarkastusvaliokunta 24.5.2023

Sisällysluettelo

1.	Puheenjohtajan katsaus	1
2.	Tarkastusvaliokunnan toiminta	2
3.	Vuoden 2021 arviointihavaintojen lausunnot	4
4.	Talouden tavoitteiden toteutumisen arviointi	4
5.	Toiminnan tavoitteiden toteutumisen arviointi	6
6.	Sosiaali- ja terveystoimi	13
6.1	Sosiaali- ja terveystoimen sekä pelastustoimen järjestäminen	13
6.2	Sosiaali- ja terveystoimen visio ja tuloksellisuuden mittaaminen	13
6.3	Kotihoidon palvelut	15
6.4	Sosiaali- ja terveystoimen palvelut lapsille ja nuorille sekä heidän perheilleen	16
7.	Yleishallinto	19
8.	Sivistystoimi	22
9.	Yhdyskuntatoimi	27
10.	Allekirjoitukset	29
Liite 1	Pääkaupunkiseudun tarkastuslautakuntien yhteisarviointi 2022: Lasten ja nuorten hyvinvoinnille asetettujen tavoitteiden edistäminen	

1. Puheenjohtajan katsaus

Vuonna 2022 Kauniaisten kaupunki täytti 50 vuotta. Juhlavuosi oli esillä vuoden aikana monissa kaupungissa järjestetyissä tapahtumissa. Valtuuston juhlakokous pidettiin 19.12.2022.

Kauniainen vastaanotti noin 60 Ukrainasta tullutta sotapakolaista. Elokuussa kaupungissa järjestettiin ensimmäistä kertaa GraniAID hyväntekeväisyystapahtuma, jolla kerättiin varoja avun tarpeessa oleville kauniaislaisille nuorille ja Kauniaiisiin muuttaneille ukrainalaisille pakolaisille. Tapahtuman järjestivät yhdessä Granin Lähiapu ry, Kauniaisten kaupunki sekä lukuisa joukko vapaaehtoisia.

Kauniaisten vuoden 2022 tilinpäätös oli viimeinen, joka sisälsi sosiaali- ja terveyspalvelut ja 17 %:n kunnallisveroasteen verotulot. Vuodesta 2023 alkaen kunnallisvero on 4,36 % ja valtionosuudet ovat iso osa kaupungin taloutta. Vuosi 2022 oli sosiaali- ja terveydenalalla muutosten aikaa, kun kaupungissa valmistauduttiin vuonna 2023 alkavaan Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen toimintaan. Vuoden 2022 arviointikertomuksessa tarkastusvaliokunta onkin halunnut painottaa tämän toimialan viimeistä vuotta ja pohtia myös tulevan uudistuksen mukanaan tuomia näkymiä ja haasteita. Kauniaiisiin jäävä hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen on jatkossa erittäin tärkeä kunnan tehtävä.

Kauniaisten väkiluku vuoden 2021 oli 10 401 ja vuoden 2022 lopussa asukkaita oli 10 285, tämä tarkoittaa laskua 1,1 % edellisvuoteen verrattuna. Vuonna 2020 valmistui 289 asuntoa ja vuonna 2021 yhteensä 121 asuntoa. Vuonna 2022 valmistui enää 16 pientaloa.

Vuoden 2022 lopulla tapahtui kaupungin johtoryhmässä merkittäviä muutoksia kolmen johtoryhmän jäsenen osalta. Henkilöstöjohtaja ja hallintojohtaja siirtyivät joulukuun alusta uusien hyvinvointialueiden palvelukseen. Sosiaali- ja terveysjohtajan vakanssi lakkasi perustettavan Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen myötä.

Kauniaisten kaupungin strategiatyö vuosille 2023–2030 käynnistettiin uuden valtuustokauden alussa vuonna 2021. Prosessi oli pitkä ja suhteellisen konsulttivetoinen. Kaupunginvaltuusto hyväksyi strategian kokouksessaan 25.4.2022. Seuraavaa strategiatyöskentelyä ajatellen olisi hyvä aloittaa työskentely tarkemmalla lähtötilanteen analysoinnilla. Implementointi ja seurannan selkeät mittarit ovat tärkeä osa strategian toteutumisen onnistumista.

Päätös uuden suomenkielisen koulun rakentamisesta nykyisen Mäntymäen koulun tilalle on tehty. Tonttinvaihtoehtoina uimahallin tontti tai Saharan kenttä. Auki on myös päätös siitä, rakennetaanko alakoulu vai yhtenäiskoulu. Kaupungintalo-korttelin kohtalo on edelleen auki. Keskustelu on jatkunut useamman vuoden ja kuntalaiset varmasti odottavat luottamushenkilöiden tekevän päätöksiä lähiaikoina. Leppävaarasta Kauklahteen kulkevan kaupunkiradan rakentaminen on lähtötilanteessa. Kauniainen on sitoutunut hankkeeseen 27,5 miljoonalla eurolla. Kaupunkiradan urakkasumma 275 miljoonaa euroa perustui vuoden 2019 kustannustasoon, hinta on jo noussut miljoonilla. Kustannusarvion mahdollinen korotus tulee Kauniaisten osalta valtuuston käsiteltäväksi vuoden 2023 aikana.

Kauniaisten Nuorisotalon peruskorjaus valmistui vuoden 2022 lopulla. On hienoa, että tämä historiallinen rakennus on taas toiminnassa. Talo tarjoaa nuorille monipuolista toimintaa ja tärkeää onkin, että talon käyttöaste on korkea. Mahdollisia käyttäjiä voisivat olla myös paikalliset yhdistykset.

Pääkaupunkiseudun kaupunkien sekä Uudenmaan sairaanhoitopiirin (HUS) tarkastuslautakuntien yhteisarvioinnin aiheena vuonna 2022 oli lasten ja nuorten hyvinvoinnille asetettujen tavoitteiden toteutuminen. Tämän projektin ohjausryhmässä allekirjoittanut toimi yhdessä muiden PKS-seudun tarkastuslautakuntien puheenjohtajien kanssa. Ryhmän puheenjohtaja oli HUS-tarkastuslautakunnan puheenjohtaja Matti Parpala.

Kauniaisten tavoitteena oli arvioida, onko oppilaiden mielen hyvinvointia Kauniaisten peruskouluissa edistetty hyvinvointisuunnitelman 2021–2023 tavoitteiden mukaan. Arvioinnissa selvitettiin opiskeluhuollon palvelujen tarvetta, saatavuutta ja vakanssimääriä. Lisäksi selvitettiin toimenpiteitä ja menetelmiä, jotka vahvistavat oppilaiden mielen hyvinvointia, edistävät oppilaiden hoitoon pääsyä sekä ehkäisevät väkivaltaa, kiusaamista ja häirintää. Arviointi kohdistui sivistystoimen peruskoulujen opetusyksiköihin ja oppilashuoltoon.

Kiitos teille, jotka kuluneella kaudella piditte tarkastusvaliokunnalle katsauksen toimialastanne. Esitykset olivat hyvin valmisteltuja ja niiden pohjalta syntyi antoisia keskusteluja. Lämmin kiitos kuluneesta kaudesta kaikille virkamiehille ja luottamushenkilöille, on etuoikeus saada tehdä töitä hyvin hoidetun Kauniaisten ja kauniaislaisten eteen.

Tuula Lehmuskoski

2. Tarkastusvaliokunnan toiminta

Kaupunginvaltuusto asetti 9.8.2021 kuntalain mukaisesti tarkastusvaliokunnan valtuustokaudelle 2021–2025 hallinnon ja talouden tarkastuksen sekä arvioinnin järjestämistä varten. Uuden jäsenen ja varajäsenen valinta päätettiin kaupunginvaltuustossa 13.2.2023.

Tarkastusvaliokunnan jäseninä ja heidän henkilökohtaisina varajäseninään ovat vuoden 2022 arviointityössä olleet:

Jäsenet	Varajäsenet
Tuula Lehmuskoski, puheenjohtaja	Sari Mutka
Stefan Stenberg, varapuheenjohtaja	Marina Nygård
Veronica Fellman	John Bergman
Erkki Karimaa, Tapani Jääskeläinen 13.2.2023 alkaen	Tapani Jääskeläinen, Kari Virkkula 13.2.2023 alkaen
Margit Peltovirta	Vesa Helkkula

Tarkastusvaliokunnan päätöksenteko on tapahtunut puheenjohtajan esityksestä ja sihteerinä on toiminut JHT, KHT Outi Koskinen KPMG Julkistarkastus Oy:stä.

Tarkastusvaliokunnan jäsenet eivät ole osallistuneet sen toimialan tai valiokunnan arviointiin, jonka varsinaisia jäseniä tai varajäseniä he ovat.

Tarkastusvaliokunnan tehtävät

Tarkastusvaliokunnan tehtävänä on kuntalain mukaisesti valmistella valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat sekä arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kaupungissa ja kaupunkikonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla. Tarkastusvaliokunnan tehtävänä on myös huolehtia kaupungin ja sen tytäryhteisöjen tarkastusten yhteensovittamisesta. Mikäli kaupungin taseessa on kattamatonta alijäämää, tarkastusvaliokunnan tehtävänä on arvioida talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyttä. Lisäksi tarkastusvaliokunnan tehtävänä on kuntalain 84 §:n mukaisten sidonnaisuusilmoitusten käsittely ja ilmoitusvelvollisuuden noudattamisen valvonta. Kaupungin on pidettävä sidonnaisuuksista rekisteriä yleisessä tietoverkossa, jollei salassapitoa koskevista säännöksistä muuta johdu.

Tarkastusvaliokunnan vuoden 2022 arviointitoiminta

Tarkastusvaliokunta toteutti vuoden 2022 arvioinnin valtuustokaudelle 2021–2025 laatimansa arviointisuunnitelman ja vuoden 2022 arvioinnin työohjelman mukaisesti. Arvioinnin painopistealueena vuonna 2022 oli sosiaali- ja terveystoimi.

Tarkastusvaliokunnan arviointityö perustui kaupungin tilinpäätökseen 2022 sekä talousarvioon 2022 ja taloussuunnitelmaan 2022–2024. Lisäksi tarkastusvaliokunta perehtyi kaupunginhallituksen ja valiokuntien pöytäkirjoihin sekä muihin selvityksiin. Tarkastusvaliokunta kuuli kokouksissaan kaupungin viranhaltijoita, työntekijöitä ja Kaunis Granin päätoimittajaa.

Tarkastusvaliokunta kokoontui 11 kertaa. Lisäksi tarkastusvaliokunnan jäsenet valmistelivat itsenäisesti tekstiluonnoksia arviointikertomukseen. Tarkastusvaliokunta perehtyi sosiaali- ja terveystoimen toimintaan kuulemalla sosiaali- ja terveysjohtajaa, vanhuspalvelupäällikköä, ylilääkäreitä, sosiaalipalvelupäällikköä ja vastaavaa hammaslääkäreitä. Lisäksi kokouksissa oli kuultavana kaupunginjohtaja, talousjohtaja, yhdyskuntatoimen johtaja ja sivistystoimen johtaja, jotka antoivat selvityksiä toimintaan, hallintoon ja talouteen liittyvistä asioista omilta vastuualueiltaan.

Tarkastusvaliokunta vastaanotti kuntalain mukaisesti sidonnaisuusilmoituksia ja niihin tehtyjä muutoksia vietäväksi sidonnaisuusrekisteriin, jota ylläpidetään kaupungin yleisessä tietoverkossa.

Tarkastusvaliokunta kehitti omaa toimintaansa osallistumalla tarkastusvaliokunnan jäsenille suunnattuihin koulutuksiin. Tarkastusvaliokunnan kaksi jäsentä ja sihteeri osallistuivat pääkaupunkiseudun tarkastuslautakuntien yhteisseminaariin ja yksi jäsen arviointiseminaariin.

Pääkaupunkiseudun tarkastuslautakuntien yhteisarviointi 2022: Lasten ja nuorten hyvinvoinnille asetettujen tavoitteiden edistäminen

Pääkaupunkiseudun kaupunkien ja Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin (HUS) tarkastustoimien vuoden 2022 yhteisarvioinnissa arvioitiin alueen lasten ja nuorten hyvinvoinnille asetettujen tavoitteiden toteutumista.

Arvioinnin toteutti kaupunkien ja HUSin ulkoisen tarkastuksen työntekijöistä koottu työryhmä ja sitä ohjasi tarkastuslautakuntien puheenjohtajista koostuva ohjausryhmä. Arviointiin osallistuivat Espoo, Helsinki, Kauniainen, Vantaa ja HUS. Arvioinnin johtopäätökset ja suositukset on esitetty arviointikertomuksen liitteenä 1. Muistio arvioinnista on luettavissa oheisesta linkistä: www.arviointikertomus.fi.

Tilintarkastus 2022

Tilikauden 2022 tilintarkastus on suoritettu julkishallinnon hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Tilintarkastaja on esittänyt tarkastusvaliokunnalle tilintarkastussuunnitelman ja raportoinut tarkastussuunnitelman toteutumisesta.

Tilintarkastaja on antanut tarkastusvaliokunnalle vuoden 2022 tilintarkastuksesta kaksi kirjallista raporttia. Nämä raportit on toimitettu kaupunginjohtajalle ja talousjohtajalle. Tarkastusvaliokunta suosittelee, että tilintarkastajan raporteissa esitetyt havainnot huomioidaan ja että ne johtavat tarvittaviin toimenpiteisiin.

3. Vuoden 2021 arviointihavaintojen lausunnot

Kaupunginhallitus antoi 14.11.2022 kaupunginvaltuustolle valiokuntien ja yleishallinnon lausunnot toimenpiteistä vuoden 2021 arviointikertomukseen. Tarkastusvaliokunta kiittää kaikkia valiokuntia arviointikertomuksen huolellisesta läpikäynnistä sekä kattavista ja hyvistä selvityksistä esitettyihin huomioihin ja suosituksiin. Tarkastusvaliokunta toteaa, että toimenpiteitä on tehty kiitettävän laaja-alaisesti. Huomionarvoista on, että kaupungissa on panostettu hiilineutraalisuutavoitteiden ja toimenpiteiden toteutumisen seurantaan, raportointiin ja vastuutahojen määrittelyyn.

4. Talouden tavoitteiden toteutumisen arviointi

Kaupungin vuoden 2022 tilikauden tulos ennen varauksia oli 12,2 milj. euroa. Kaupunginhallitus ehdottaa 10 milj. euron investointivarausten tekemistä Suomenkielinen koulukeskus -hankkeeseen. Varauksen jälkeen tilikauden tulos on 2,2 milj. euroa ylijäämäinen.

Toimintatuotot, 16,6 milj. euroa toteutuivat 4,2 % edellisvuotta suurempina. Alkuperäisen talousarvion maankäyttökorvaukset, 2,5 milj. euroa eivät toteutuneet kaavoituksen takia suunnitelmien mukaisesti ja tulotavoitetta päivitettiin 1,2 milj. euroon tilikauden aikana.

Sosiaali- ja terveystoimi sai vuonna 2022 edelleen suoraan käyttötalouden koronakuluihin kohdistunutta valtionavustusta osaan kustannuksistaan. Toimialan oman toiminnan koronakulut olivat 0,98 milj. euroa (ed. vuonna 2,5 milj. euroa), josta Sosiaali- ja terveysministeriön tilikaudelle 2022 kohdistettu korvaus oli 0,95 milj. euroa (ed. vuonna 2,2 milj. euroa).

Toimintakulut, 87,9 milj. euroa olivat 3,6 % ja 3,1 milj. euroa suuremmat edelliseen vuoteen verrattuna. Avustukset ylittivät muutetun talousarvion 1,3 milj. euroa. Tämä johtuu suurelta osin varhaiskasvatuksen kotihoidon tuen, yksityisen hoidon tuen ja palvelusetelien arvioitua suuremmista kustannuksista. Henkilöstövajauksen takia henkilöstökulut toteutuivat 6,5 % talousarviota pienempinä.

Verotulokertymä, 87,6 milj. euroa oli poikkeuksellisen hyvä. Verotulot olivat 12,9 milj. euroa edellisvuotta suuremmat. Tästä kunnallisveron osuus oli 12,3 milj. euroa.

Kauniainen on Suomen ainoa kunta, jolla on ollut vuosina 2017–2019 negatiivinen valtionosuus, yhteensä 4,9 milj. euroa eli valtionosuuksien tasaukset ovat olleet suuremmat kuin valtionosuuksien kertymä. Vuonna 2020 valtionosuudet kääntyivät positiiviseksi mm. koronaepidemiasta johtuvan 3,8 milj. euron valtionosuuden takia. Vuonna 2022 valtionosuus oli 3,9 milj. euroa positiivinen (ed. vuonna 1,7 milj. euroa),

joka sisältää koronaepidemiaan liittyvän verotulomenetysten tilapäisen korvauksen, 2,0 milj. euroa (ed. vuonna 1,5 milj. euroa). Negatiivinen valtionosuustasaus (14,0 milj. euroa) oli 16,0 % vuoden 2022 verotuloista (87,6 milj. euroa).

€ 1 000	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Valtionosuudet ennen tasausta	12 374	12 718	12 146	12 033	12 448	16 636 *)	14 096	15 914
Tasaukset	-12 049	-12 285	-12 942	-14 317	-14 312	-14 248	-13 869	-13 999
Tilitetyt valtionosuudet / valtionosuudet yhteensä	325	433	-796	-2 284	-1 864	2 389	228	1 914
Verotulomenetysten tilapäinen korvaus						1 936	1 519	2 012
Tasaukset verotuloista %	20,10 %	19,51 %	17,38 %	20,70 %	21,36 %	20,59 %	18,57 %	15,98 %

Taulukko 1 Valtionosuuksien tasaukset *) Sisältää peruspalvelujen valtionosuuden lisäyksenä koronaepidemiasta selviämiseen vuonna 2020 myönnettyä tukea 3 752 tuhatta euroa.

Valtionosuusjärjestelmän merkittävä muutos

Valtionosuusjärjestelmän rahoitusmalli lasketaan jatkossa hyvinvointialueen tarveperusteisen asukasmäärän, terveydenhuollon, vanhustenhuollon ja sosiaalihuollon palvelutarpeen, vieraskielisyyden, kaksikielisyyden, asukastiheyden ja saaristolaisuuden perusteella. Lisärahoitusta saa hyvinvoinnin edistämisen perusteella (HYTE-kerroin). Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen valtionosuuden lisäosa eli HYTE-kerroin on kannustin, joka tarkoittaa, että kuntien rahoituksen valtionosuuden suuruus määräytyy osaksi niiden tekemän hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyön mukaan. Tällä halutaan varmistaa kuntien aktiivinen toiminta asukkaiden hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi myös sote-uudistuksen jälkeen. Siirtymäkauden 2023–2029 aikana rahoitusperuste muuttuu portaittain tarveperusteiseksi.

Verotulojen ja valtionosuuksien suhde muuttuu jatkossa merkittävästi. Valtionosuus on ollut tähän mennessä 0–5 % verorahoituksesta, verotulot 95–100 %. Jatkossa valtionosuudet ja verotulot ovat lähes samansuuruisia. Vuonna 2022 valtionosuuden määrä oli 3,9 milj. euroa. Vuonna 2023 osuus nousee arviolta noin 18 milj. euroon ja vuonna 2024 noin 24 milj. euroon. Samaan aikaan verotulot pienenevät huomattavasti veroprosentin ollessa vain 4,36. Jatkossa kaupungin talous on merkittävästi riippuvainen valtionrahoituksesta, joka tulevina vuosina saattaa muuttua.

Strategisten talouden tavoitteiden 2018–2022 toteutuminen vuonna 2022

Kaupungin valtuustokauden strategiset talouteen liittyvät tavoitteet ovat:

1. Kunnallisveroaste korkeintaan 17 %
2. Rakenteellinen tulos keskimäärin ylijäämäinen

Vuonna 2022 molemmat talouden strategiset tavoitteet toteutuivat ensimmäistä kertaa johtuen poikkeuksellisen suuresta verotulokertymästä. Kunnallisveroaste oli 17 %. Rakenteellinen tulos ennen 10 milj. euron varauksia vuonna 2022 oli 10,2 milj. euroa ja se on vuodesta 2018 alkaen kumulatiivisesti 6,4 milj. euroa ylijäämäinen. Alla olevassa taulukossa on kuvattu maanmyyntituloilla ja muilla poikkeuksellisilla tai kertaluonteisilla tuloerillä oikaistu vuosittainen tilikauden tulos.

€ 1 000	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Tilikauden tulos	1 590	7 132	6 198	3 229	-1 520	1 654	-761	12 159
Poikkeukselliset tuloerät	-7 006	-9 031	-1 175	-1 575	-2 631	-1 368	-756	-2 009
Oikaistu eli rakenteellinen tulos	-5 416	-1 899	5 023	1 654	-4 151	286	-1 517	10 150

Taulukko 2 Oikaistu eli rakenteellinen tulos

Talouden sitovat tavoitteet 2022 ja niiden toteutuminen

Vuoden 2022 talousarviossa oli asetettu kaupunginvaltuustoon nähden sitovat talouden tavoitteet käyttötalousosan ja investointiosan sekä rahoitusosan määrärahoina. Käyttötalousosassa tulosalueiden määrärahat ja laskennalliset tulot ovat sitovia valtuustoon nähden nettomääräisinä (toimintakulut – toimintatuotot). Investointimäärärahat ovat sitovia hankekohtaisesti tai ryhmittäin. Rahoitusosassa sitovia ovat antolainojen ja lainakannan muutokset.

Käyttötalouden tulosaluekohtaisia nettomäärärahojen ylityksiä muutettuun talousarvioon verrattuna tapahtui eräiden tulosalueiden kohdalla. Sosiaalipalveluiden nettomäärärahan ylitys, 759 464 euroa on katsottava olennaiseksi.

Tarkastusvaliokunta huomauttaa edelleen, että tulosalueiden vastuhenkilöiden tulee seurata talousarvion ja asetettujen tavoitteiden toteutumista ja määrärahan muutosesitykset tulee tehdä kaupunginvaltuustolle kuluvaan talousarviovuoden aikana.

Tase ja taloudellinen asema

Kaupungin tase, 132,3 milj. euroa oli edelleen vahva ja omavaraisuusaste 89 % oli erinomainen. Omassa pääomassa oli edellisten tilikausien ylijäämää 53,6 milj. euroa. Kaupungilla ei ole lainaa. Kaupunkikonsernin taseen loppusumma oli 164,1 milj. euroa ja omavaraisuusaste 72 % oli hyvällä tasolla. Kaupunkikonsernin lainakanta oli 26,1 milj. euroa (2 463 euroa/asukas).

5. Toiminnan tavoitteiden toteutumisen arviointi

Kauniaisten kaupunkistrategian 2018–2022 valtuustokauden tavoitteiden ja vuoden 2022 toimenpiteiden toteutumisen arviointi

Kauniaisten kaupunkistrategiassa 2018–2022 on viiden strategisen painopistealueen mukaisia tavoitteita, joille on asetettu vuosikohtaiset toimenpiteet ja mittarit, mutta vuositavoitteita ei ole määritelty.

Tarkastusvaliokunnan arvion mukaan toiminnan tavoitteet eivät kaikilta osin toteutuneet. Tuloksellisuuden ja vaikuttavuuden arviointia hankaloitti se, että määrälliset tavoitteet olivat osittain puutteellisia.

Tarkastusvaliokunta painottaa edelleen nykyistä selkeämpää vuositavoitteiden sekä tarkoituksenmukaisten mittareiden asettamista ja vastuuttamista toimialoittain sekä täsmällisempää tavoitteiden toteutumisen raportointia.

Tarkastusvaliokunta suosittelee edelleen, että välitavoitteiden asettamisessa ja tavoitteiden määrässä kiinnitetään huomiota käytettävissä oleviin resursseihin.

Oheisena esitetään yhteenveto tarkastusvaliokunnan arvioista Kauniaisten kaupunkistrategian 2018–2022 tavoitteiden toteutumisesta strategisen painopistealueen mukaisella tasolla. Strategisten tavoitteiden vuoden 2022 toimenpiteiden toteutuminen on esitetty yksityiskohtaisesti kaupungin vuoden 2022 tilinpäätöksen kohdassa 2.1.

● = tavoite on toteutunut ● = tavoite on osittain toteutunut ● = tavoite ei ole toteutunut

Strategiset painopistealueet ja tavoitteet 2018–2022 Tarkastusvaliokunnan arviointi	Tarkastusvaliokunnan arvio toimenpiteiden ja tavoitteiden 2022 toteutumisesta
<p>1. Kuntalainen keskiössä ”KAIKKI MUKAAN”</p> <p>1.1. Elävä kaksikielisyys: - <i>kaksikielinen yhteisöllisyys ja tasapuoliset palvelut molemmilla kielillä</i></p> <p>Tarkastusvaliokunnan arviointi: - Kauniaisten kaksikielisyysohjelma on päivitetty, mutta ohjelmaa ei ole viety käytäntöön. - Henkilökunnan kielikoulutuksia on järjestetty. Määrällinen ja laadullinen tavoite puuttui.</p> <p>1.2. Osallisuusohjelma - <i>monipuolinen viestintä, aktiivinen yhteisöllisyys, asukaskyselyt ja asiakastyytyväisyyden jatkuva mittaaminen, yhteissuunnittelu asiakaskeskeisenä lähestymistapana palvelujen suunnittelussa, kehittämisessä ja innovoinnissa ja vieraskielisten palvelujen kehittäminen toimialoilla</i></p> <p>Tarkastusvaliokunnan arviointi: - Verkkosivujen käyttäjäkyselyn perusteella vastaajat antoivat hyvän kokonaisarvosanan (3,93/5). - Viestintäohjeen ja osallisuusohjelman päivitys siirtyi vuodelle 2023. - Kouluruokailun (keskiarvo 7/10) ja puhdistuspalvelun (4,2/6) asiakastyytyväisyyskyselyjen perusteella palvelujen tyytyväisyystaso oli tavoitteen mukaista. - Tekstiviestipohjainen palautejärjestelmä terveyspalveluissa ei toteutunut. - Tyytyväisyystavoite terveyspalveluihin on saavutettu Happy or Not -mittarilla koskien lääkärikäyntejä (tavoite >95 %). Maisan käyttäjätyytyväisyyskyselyn mukaan erityisesti mobiilikäyttäjät ovat palveluun erittäin tyytyväisiä. - Lasten ja nuorten työpaja on järjestetty pedagogisen suunnitelman yhteydessä. - Ikäihmisten digitaalisten parantamiseksi on järjestetty koulutuksia ja tilaisuuksia (mm. digitukihenkilöiden neuvontaa kirjastossa). - Kuntalaisraatien käytön kokeiluun liittyvien koulutusten ja tilaisuuksien toteutumisesta ei ole raportoitu toimintakertomuksessa.</p> <p>1.3. Kauniaislaisten hyvinvointi ja terveys paranevat ja terveyserot kaventuvat, 2018–2022: - <i>aikuisväestön hyvinvointisuunnitelma, vahvistetaan ikääntyneiden toimintakykyä ja osallistumista ikäohjelman mukaisesti, lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma, ehkäisevän päihdetyön ohjelma toteutetaan ja monialainen yhteistyömalli otetaan käyttöön</i></p> <p>Tarkastusvaliokunnan arviointi: - Lasten ja nuorten NEPSY-hoitopolku on kuvattu ja sen yhteiskehittäminen siirtyy hyvinvointialueelle ja HUSille. - Tavoitteena kotona asuvien osuus 75 v täyttäneistä, 94 % toteutumista ei ole raportoitu toimintakertomuksessa. - Muistihoitajan/koordinaattorin tehtäväkuva on vakiintunut.</p>	<p>●</p> <p>●</p> <p>●</p>

<p>Strategiset painopistealueet ja tavoitteet 2018–2022</p> <p>Tarkastusvaliokunnan arviointi</p>	<p>Tarkastusvaliokunnan arvio toimenpiteiden ja tavoitteiden 2022 toteutumisesta</p>
<p>- Muistikoulutukseen osallistui vain 15 % vanhuspalvelujen hoitohenkilöstöstä (tavoite 75 %).</p> <p>-Tavoite THL- saattohoitopassi, 100 % vanhuspalvelujen hoitohenkilöstöstä ei toteutunut (toteutui 50 %).</p> <p>- Tavoite 70-vuotiaiden terveystarkastustoiminnan käynnistymisestä (osallistuminen 70 % kutsumenettelyn perusteella) ei toteutunut.</p> <p>- Kotoutumisedistämisohjelman päivitys aloitettiin, mutta kunnan ja hyvinvointialueen vastuut prosessissa määritetään vuonna 2023.</p> <p>- Lähisuhdeväkivallan ehkäisyn ohjelma toteutunut osittain.</p> <p>- Tavoite alle 30 % koronaexit-kyselyyn vastanneista kokee, että koulutehtävien aloittaminen on työlästä ei toteutunut (2022: 33 %).</p> <p>- Keväällä tehdyssä koronaexit-kyselyssä ilmoitettua huonommin voivien oppilaiden osuus jäi alle 20 % eli tavoite toteutui 18 %.</p> <p>- Maisa-syväopastuksia ja ryhmäopastuksia on järjestetty, määrällinen tavoite puuttui.</p> <p>- Kaikista kontakteista (lääkäri, hoitaja, fysioterapia) etänä hoidettavien asiakkaiden osuus on 70 % (tavoite 80 %).</p> <p>- Terveystyypotilaan indikaattorit on nimetty ja hoitomalli on käytössä.</p> <p>- Tavoite lääkäriin pääsyyn (kiireellinen/kiireetön) ei toteutunut.</p> <p>- Kiireettömään hammaslääkärihoitoon pääsy aika (4 kk) toteutui.</p> <p>1.4. Kauniaisten sote-palvelujen markkinointi</p> <p>Tarkastusvaliokunnan arviointi:</p> <p>- Tulevaisuuden sote-keskushankkeen osana terveyspalvelut ovat osallistuneet tukimallin pilotointiin. Aktiivinen osallistuminen perhekeskuksen ja ikääntyneiden palvelujen kehittämiseen.</p> <p>- Terveyskeskusvaihtajien määrä on lisääntynyt tasaisesti (2 533 vaihtajaa 31.12.2022).</p> <p>- Maisan käyttö asiointiväylänä avosairaanhoidon palveluihin, 36 % asiakkaista.</p>	<p style="text-align: center;">●</p> <p style="text-align: center;">●</p>
<p>2. Elinvoimainen kaupunki ”SUOMEN PARAS ASUKASTYYTYVÄISYYS”</p> <p>2.1. Kaupungin ja yrittäjien yhteinen yrittäjyysohjelma; mitataan yrittäjyystävällisyys vuosittain</p> <p>Tarkastusvaliokunnan arviointi:</p> <p>- Yrittäjyystävällisyys-mittausta ei ole tehty vuonna 2022.</p> <p>- Kontaktiryhmä kokoontui 3 kertaa (tavoite 4 tapaamista).</p> <p>2.2. Kaupungin ja kolmannen sektorin yhteinen elinvoimaohjelma</p> <p>Tarkastusvaliokunnan arviointi:</p> <p>- Vuosittaista yhdistystapaamista ei ole järjestetty.</p> <p>2.3. Kauniainen edistää kaupunkilaisten aktiivisuutta ja liikkumista yhteistyössä yritysten ja yhdistysten kanssa</p> <p>Tarkastusvaliokunnan arviointi:</p> <p>- Vuonna 2022 ei ole tehty kyselyä.</p>	<p style="text-align: center;">●</p> <p style="text-align: center;">●</p>

<p>Strategiset painopistealueet ja tavoitteet 2018–2022</p> <p>Tarkastusvaliokunnan arviointi</p>	<p>Tarkastusvaliokunnan arvio toimenpiteiden ja tavoitteiden 2022 toteutumisesta</p>
<p>2.4. Yhteinen kulttuurisuunnitelma kulttuuri- ja taidealan toimijoiden ja kaupungin kaikkien toimialojen kanssa; yhteinen koordinointi- ja informaatiokanava</p> <p>Tarkastusvaliokunnan arviointi:</p> <p>- Kulttuurisuunnitelmassa on mittareita, työ on aloitettu.</p> <p>2.5. Kaupungintalon alueen kaavamuutosprosessi saadaan päätökseen valtuustokauden aikana</p> <p>Tarkastusvaliokunnan arviointi:</p> <p>- Kaavamuutosehdotuksen päätöksenteko on edelleen kesken.</p>	<p style="text-align: center;">●</p> <p style="text-align: center;">●</p>
<p>3. Vihreä kävelykaupunki ”KOHTI HIILINEUTRAALIA KAUNIAISTA”</p> <p>3.1. Kaupunkirakennetta kehitetään maankäytön ja asumisen kehityskuvan mukaisesti Kauniaisten identiteettiä vahvistaen ja puutarhakaupungin ilme säilyttäen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vehreät pientaloalueet, joilla kulttuurihistoriallisesti tai arkkitehtonisesti arvokkaat huvilat - Kerrostalorakentaminen sijoittuu keskeisesti hyvien joukkoliikennedyhteysien varaan ja pääväylien varsille. - Korttelipuistoissa säilytetään puustoa ja vihreää kasvillisuutta. - Kaupunki huolehtii luontoarvojen ja luonnon monimuotoisuuden säilymisestä omistamillaan viheralueilla. <p>Tarkastusvaliokunnan arviointi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kolme vireillä olevaa AK-kaavahanketta kävelyetäisyydellä asema-alueelta ja hyväksytty yksi - Asemakaavoitettuja viheralueiden pinta-alan muutos v. 2018 tilanteeseen nähden, - 0,06 %-osuus - Kolme suojelua sisältävää kaavaa käsittelyssä, mutta ei yhtään uutta suojelukohdetta kaavoituksessa. - Kauniaisten rakennusinventoinnin päivitystyötä ei ole vielä aloitettu. - Puustokatselmuksia 83 kpl 2022 (82 kpl 2021, 102 kpl 2020). Vuoden 2022 tavoitemäärä puuttui. - Vieraslajien aktiivinen torjunta (13 torjuttavaa kasvilajia, havaittu 24 lajia ja 2 torjuttavaa eläinlajia, havaittu 3 lajia). Tavoitteen toteutumista ei ole raportoitu. - Pölyttäjäkasvien määrä lisääntyy hoidettavilla viheralueilla (lajivalinnat ja hoito). Aiemmin matalaksi leikattuja nurmialueita hoidetaan niittyinä 1,3 ha. Tavoitteen toteutumista ei ole raportoitu. - Luonnonhoitosuunnitelman toimenpiteiden seuranta. Tavoitteen toteutumista ei ole raportoitu. <p>3.2. Kauniainen edistää kestävästä kehitystä:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kauniainen asettaa tavoitteeksi 60 prosentin kasvihuonekaasujen päästövähennyksen vuoden 1990 tasosta vuoteen 2030 mennessä ja hiilineutraalisuustavoitteen vuoteen 2035 mennessä. - Kauniainen edistää puurakentamista. <p>Tarkastusvaliokunnan arviointi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kaupungille on valmisteltu päästövähennystoimenpiteiden seuranta- ja raportointityökalua, Ilmastovahtia, joka tullaan liittämään osaksi johdon työpöytää. - Suorat kasvihuonepäästöt 1990 tasosta v. 2021 -31 % (lähde HSY). Valtuustokausi 2018-2021 -8% (vuoden 2022 tiedot valmistuvat huhti-toukokuussa 2023). 	<p style="text-align: center;">●</p> <p style="text-align: center;">●</p>

<p>Strategiset painopistealueet ja tavoitteet 2018–2022</p> <p>Tarkastusvaliokunnan arviointi</p>	<p>Tarkastusvaliokunnan arvio toimenpiteiden ja tavoitteiden 2022 toteutumisesta</p>
<p>- Toteutunut KETS mukainen energiansäästövaikutus vuonna 2021 33% (v 2015 tasosta). Vuoden 2022 tiedot valmistuvat 06/2023.</p> <p>- Alustava arviointityökalu (ns ”arviointimosaiikki”) valmistunut ns. kestävä kehityksen vaikuttavuushankkeen kautta, työkalu pilotoidaan keväällä 2023.</p> <p>- Energiatehokkuustoimenpiteiden seuranta, taulukko päivitetty 2022.</p> <p>- Kulkumuoto-osuuksien seuranta, mittaaminen liikennebarometrin avulla. Liikennelaskelmat on tehty vuosittain mutta kulkumuoto-osuuksia ei niissä seurata. Liikennebarometri tehdään 5 vuoden välein. Kehitystä seurataan ja analysoidaan Destian ylläpitämän palvelun avulla.</p> <p>- Pyöräilymäärien seuranta, mittaaminen: polkupyörälaskimet ja kuntalaispalautteet. Viitoituksia tehty. Pyörämäärien seuranta tehdään kuukausittain. Espoon kanssa yhteinen pyöräilyn päätason viitoituksen yleissuunnitelma aloitettu. Kuntalaispalautteen perusteella parannetaan pyöräilyreittejä.</p> <p>- Pyöräilyverkoston mittaaminen / km ja talvireitit / km, tavoite ei ole toteutunut. Työ jatkuu 2023.</p> <p>- Kaupungin talonrakennusinvestoinneissa pyritään lisäämään puurakentamista. Tavoitteiden seuranta: Kasavuoden koulukeskuksen A-siiven suunnittelussa on tarkasteltu vaihtoehtona puurakentamista ja Nuorisotalossa on puuta käytetty hyvin laajasti myös pintamateriaaleissa: 50 % tavoitteista on saavutettu ja tavoite on toteutunut.</p> <p>- Kunnallisista päiväkodeista 25 % on kestävyysohjelmat 2022, tavoitteena oli 100 %</p> <p>3.3. Seudulliset MAL-asuntotuotantotavoitteet toteutetaan:</p> <p>- Asukasluvun kasvu keskimäärin noin 1 % vuodessa.</p> <p>- Rakentamisen painopiste vuoteen 2030 määritellään asunto-ohjelmassa.</p> <p>Tarkastusvaliokunnan arviointi:</p> <p>- Tavoite (keskimäärin 80 asuntoa/vuosi) alittui, valmistuneita asuntoja oli 16 kpl.</p> <p>- Asukasluvun kehitys -1,07 % (-111 asukasta)</p> <p>- Asukasluvun kehitys, keskiarvo 5 v on 1,35 %, 135 asukasta vuodessa (2018–2022)</p>	<p style="text-align: center;">●</p> <p style="text-align: center;">●</p>
<p>4. Oppimismyönteinen kaupunki ”OPPIMINEN KOHTI TULEVAISUUTTA”</p> <p>4.1. Laadukas ja lapsilähtöinen varhaiskasvatus ja esiopetus:</p> <p>- Esiopetuksen kehittäminen yhteistyössä koulun kanssa</p> <p>- Tulevaisuuden tarpeita vastaava päiväkotiverkosto ja kattava palvelutarjonta</p> <p>Tarkastusvaliokunnan arviointi:</p> <p>- Esiopetuksen ja koulun yhteistyö on toteutunut Granhultsskolanin kohdalla.</p> <p>4.2. Tasokas ja oppilähtöinen opetus:</p> <p>- Oppilaiden kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin tukeminen</p> <p>- Toimivat siirtymät eri asteiden välillä</p> <p>- Tulevaisuuden tarpeita vastaavia kouluja</p> <p>- Hallinnollinen yhtenäiskoulu ja lukio-ohjelma laadittu</p> <p>- Yhteistyön edistäminen kouluissa ja päiväkodeissa</p> <p>- Jatkopaikka kaikille perusopetuksen lopettaneille, 0 % nuorisotyöttömyys</p> <p>Tarkastusvaliokunnan arviointi:</p> <p>- Uuden suomenkielisen alakoulun suunnittelu on käynnistynyt.</p> <p>- Kasavuoren A-siiven suunnittelun käynnistyminen ei toteutunut.</p>	<p style="text-align: center;">●</p> <p style="text-align: center;">●</p>

<p>Strategiset painopistealueet ja tavoitteet 2018–2022</p> <p>Tarkastusvaliokunnan arviointi</p>	<p>Tarkastusvaliokunnan arvio toimenpiteiden ja tavoitteiden 2022 toteutumisesta</p>
<ul style="list-style-type: none"> - Kaikilla perusopetuksen lopettaneilla on jatkoipaikka. Tavoite on toteutunut. - Nuorisotyöttömyys 0 % -tavoite on lähes toteutunut (yksi työtön nuori). - Alakoulujen ruokaraadit kokoontuivat vuoden aikana, mutta Kasavuoren ja Svenska skolcentrumin ruokaraadit eivät toteutuneet. 	<p style="text-align: center;">●</p>
<p>5. Fiksun toiminnan, talouden ja yhteistyön Kauniainen ”AVOIN JA KOKEILEVA”</p> <p>5.1. Avoin toimintakulttuuri: <i>Kokeile, arvioi ja opi jatkuvasti</i></p> <p>Tarkastusvaliokunnan arviointi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ulkopuolista rahoitusta saavien hankkeiden määrän ja laadun seuranta on toteutunut. Mitä on seurattu? - Tavoite yli 50 % kunkin koulun oppilaista on käynyt DigiLabissa ei toteutunut. - Terveystyötyötilaan hoidon vaikuttavuuden arvioinnin työkalua on rakennettu Apotin Healthy Planet -osioon yhteistyössä Apotin kanssa. Terveystyötyöasiakkaan prosessikuvaus on valmis ja toimintamallia toteutetaan arkityössä. - Itseauditoinnin rakenteet on kuvattu asiakasprosessien sujuvuuden ja laadun arvioimiseksi. - Johdon työpöytä on kaupungin virkamiesjohdon aktiivisessa käytössä. <p>5.2. Joustava organisaatio ja houkutteleva työnantaja:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Henkilöstön työhyvinvointiohjelma, kehitetään johtamisosaamista ja johtamiskäytäntöjä, arvioidaan viranhaltija- ja luottamushenkilöorganisaation rakenteita <p>Tarkastusvaliokunnan arviointi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kevan henkilöstökysely on toteutettu - Pulssi-kyselyn vastausprosentti 2/22 mittauksessa oli 65 % (tavoite 60 %). Tyytyväisyystavoite >4,3 ylittyi, ollen 4,63–4,69 (ed. vuonna 4,49–4,52). - Esiemistyöskentelyn NPS mittauksen tavoite 5 yksikköä parempi jokaisella toimialalla kuin 2020 henkilöstökertomuksessa on toteutunut (keskiarvo 34, kun 2020 se oli 25). - Itseohjautuvuus -tavoite on parantunut ja etätyöohje on päivitetty. <p>5.3. Terve kuntatalous</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kunnallisveroaste korkeintaan 17 %, rakenteellinen tulos keskimäärin ylijäämäinen - Kaupungin omistamia tontteja luovutettaessa ovat myyminen ja vuokraaminen vaihtoehtoja <p>Tarkastusvaliokunnan arviointi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tavoitteena oli talouden mittareista 5/5 vihreällä. Tavoite toteutui. - Rakenteellinen tulos oli ylijäämäinen. <p>5.4. Kiinteistöt ja kalusto kunnossa ja käytössä</p> <ul style="list-style-type: none"> - Käyttöasteen mittaaminen ja nosto <p>Tarkastusvaliokunnan arviointi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Energiatohokkuushankkeille on varattu määrärahat pts-suunnitelman mukaisesti. - Tilojen vapaa-aikakäytön tavoite (50 000 h) ei toteutunut (44 251 h). - Kaupungin ja Granillan omistamien kiinteistöjen ja maa-alueiden kiinteistökehityksestä ja pitkäaikaisesta tuottopotentialista laadittavan ulkopuolisen selvityksen laatimisesta ei ole raportoitu. 	<p style="text-align: center;">●</p> <p style="text-align: center;">●</p> <p style="text-align: center;">●</p> <p style="text-align: center;">●</p>

Strategiset painopistealueet ja tavoitteet 2018–2022 Tarkastusvaliokunnan arviointi	Tarkastusvaliokunnan arvio toimenpiteiden ja tavoitteiden 2022 toteutumisesta
<p>5.5. Helppokäyttöiset, kaikki ikäryhmät huomioivat digipalvelut</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Digitalisaatio-ohjelma, kevät 2018</i> - <i>Digitalisaatio luonnollinen osa kaikkia toimintoja 2021</i> <p>Tarkastusvaliokunnan arviointi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rakennusvalvonta on edistänyt pääpiirustusarkiston digitointia. - Tavoite, että vähintään 50 % perusopetuksen ja lukioiden opettajista on koulutettu käyttämään kahta uusista teknologioista ei toteutunut - Opeka- ja Oppika-kyselyitä ei tehty vuonna 2022, joten tulosten kehittymistä ei voida arvioida. - Varhaiskasvatuksessa tavoite 5 lasta / laite lähes toteutui (5,1). Esiopetuksessa 2 lasta / laite, ei toteutunut. - Sivistystoimen digitalisaation työpajoja järjestettiin Granimallin yhteydessä. Tavoitteena oli osallistujamäärän kasvu, jota ei ole raportoitu. - Tekoälyn opetuksen ja käytön pilottihanketta ei jatkettu. - Sähköinen kokousjärjestelmä, CloudMeeting ja uusi henkilöstöhallinnon ohjelma ovat käytössä. - Maisa.fi-palvelu on ollut kärkenä kaikessa viestinnässä, infoa ja käyttöopastuksia on annettu monipuolisesti. - Tavoitteena oli 50 % yhteydenotoista Maisan kautta. Tämä ei toteutunut. Avosairaanhoitossa 36 % asiakkaista ottaa yhteyttä Maisalla (ei-reaaliaikainen etäasiointi). 	<p style="text-align: center;">●</p> <p style="text-align: center;">●</p>
<p>Kaupunkikonsernin tavoitteet 2022</p>	
<p>Kauniaisten Paikallislehti Oy</p> <p>Tarkastusvaliokunnan arviointi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tavoitteena oli lukijatytyväisyystulos > 4 (asteikolla 1–6). Tavoite toteutui. Lukijakyselyn perusteella lehti sai kouluarvosanan 8,8. - Tulostavoite (0–5 000 euroa) ei toteutunut (tulos -10 000 euroa). 	<p style="text-align: center;">●</p>
<p>Oy Granilla Ab</p> <p>Tarkastusvaliokunnan arviointi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tavoitteena oli asukastytyväisyystulos > 4 (asteikolla 1–6). Tavoitetta ei voi arvioida, koska tyytyväisyyttä ei ole mitattu. - Asuntojen hyvä Käyttöaste, >98 % ei toteutunut. Käyttöaste oli 92,79 %, johon vaikuttivat kosteusvahingot, kylpyhuonesaneeraukset sekä asukasvalinnasta johtuneet tyhjät asunnot. 	<p style="text-align: center;">●</p>

6. Sosiaali- ja terveystoimi

Sosiaali- ja terveystoimen toimintamenot vuonna 2022 olivat 42,3 M€, tämä oli lähes puolet kaupungin toimintamenoista. Koronan vaikutus tuntui edelleen merkittävästi. Kuormittavia tekijöitä toimialalla olivat muun muassa henkilökunnan sairastumiset, koronarokotukset, tartunnanjäljitys, tilanneseuranta ja tulevan toiminnan suunnittelu.

Terveyspalveluissa oli hoitajapulaa ja myös lääkärisijaisten saatavuudessa oli ajoittain vaikeuksia. Henkilöstövuokrausta jouduttiin käyttämään työvoiman huonon saatavuuden ja mm. koronan aiheuttamien sairauspoissaolojen vuoksi. Länsi-Uudenmaan sote-hanke, hyvinvointialueen valmistelu vei yhä enemmän esimiesten ja asiantuntijoiden aikaa.

6.1 Sosiaali- ja terveyspalveluiden sekä pelastustoimen järjestäminen

Vastuu sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä ja pelastustoimesta siirtyi Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain (612/2021) sekä Sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen järjestämisestä Uudellamaalla annetun lain (615/2021) perusteella pois kaupungin vastuulta 1.1.2023 alkaen. Vastuu ennaltaehkäisevästä työstä jää edelleen kaupungin vastuulle.

Hyvinvointialueen ja kunnan toimitilojen hallinnan vuokrasopimus on voimassa 31.12.2025 asti. Hyvinvointialueella on oikeus pidentää vuokrasopimuksen voimassaoloaikaa yhdellä vuodella ilmoittamalla siitä kunnalle viimeistään 12 kuukautta ennen vuokrasopimuksen voimassaoloajan päättymistä. Liikkeenluovutukseen kuului 8 toimitilaa, yhteensä 8 772 neliometriä siirtyi hyvinvointialueelle (kaupunginhallituksen päätös 13.6.2022).

Kaupungin talousarviossa vuoden 2022 henkilöstömäärä oli 750. Hyvinvointialueelle siirtyi 174 henkilöä, palkkasumma yhteensä oli noin 11 milj. euroa. Henkilöstön siirtoa edeltävät muutosneuvottelut käytiin kesällä 2022.

Kaupunki osti sosiaali- ja potilasasiamiehen palvelut. Sosiaali- ja potilasasiamiehen selvitys vuodelta 2021 käsiteltiin vuonna 2022. Yhteydenottoja oli aikaisempien vuosien tapaan vähän. Yhteydenotot potilasasiamieheen ovat koskeneet mm. hoitoon pääsyä, koronarokotusten järjestelyä sekä yksityisen sektorin ja erikoissairaanhoidon palveluja. Yhteydenotot sosiaaliasiamieheen ovat liittyneet mm. toimeentulotukeen ja muihin talous- ja asuntohuoliin.

6.2 Sosiaali- ja terveystoimen visio ja tuloksellisuuden mittaaminen

Sosiaali- ja terveystoimessa strategiakauden visio oli ”Teemme asioita uudella tavalla asiakkaan ja kuntalaisen hyväksi ja olemme sote-kentässä ketterä, uudistuva ja tehokas toimija.”

AKTIIVISESTI – YHDESSÄ – INNOSTUNEESTI 2022

Toiminnan tuloksellisuutta on seurattu ns. nelimaali-mittariston avulla, joiden osia ovat asiakaslähtöisyys, henkilöstökokemus, toiminnallinen kyvykkyys sekä vaikuttavuus ja laatu.

Terveyspalvelujen avosairaanhoidon tavoitteet ja mittarit (4aim viitekehys)

Saatavuus

- T3= 0 (0-4 vrk)
- Hoito alkaa 1 h kuluttua yhteydenotosta virka-aikana (Maisa 1h- 1 vrk, PUH 1- 2 vrk)

Asiakaskokemus
THL terveystieteiskysely
Happy-or-Not

Fysioterapia, min 90 % (94%)
Vastaanotto, min 90 % (92%)
Kiirevastaanotto, min 90% (82%)

Henkilöstökokemus

- Pulssi, min 4,2 (Feedback-portaali) (4,25)
- FORMS x1/ vko asteikko 1-10
  - Merkityksellisyys (6,0 -> 7,2)
  - Viihtyvyys (6,0 -> 7,6)
  - Kuormitus (4,55 -> 5,4)

Tuottavuus (cost/capita)
€/palveltu asiakas
Surrogaatit:

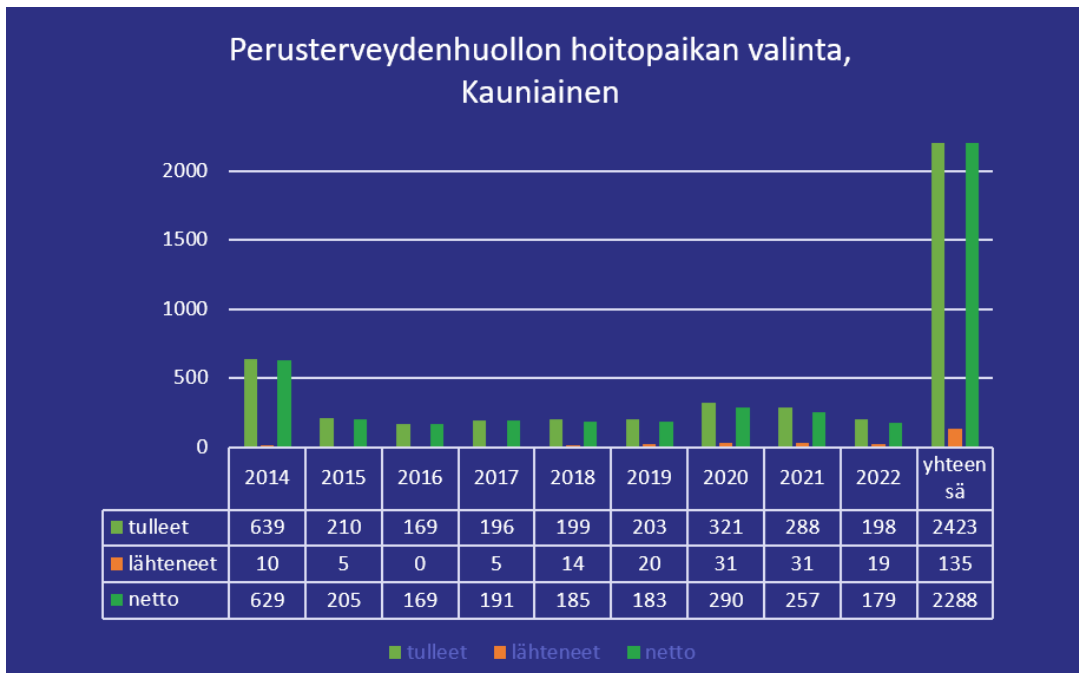
- 70% hoidetaan etänä (lääkärit 50%, hoitajat 87%, yht. 61%)
- 50% ottaa yhteyttä Maisalla (36%)
- Jokaisella on hoitovastaava (34% asiakkaista)
- Yleinen linja ATP-väylistä alle 25% (33%)

Vaikuttavuus (terveyshyöty)

- Terveyshyötyindikaattorit paranevat (trendi)- ylipaino, tupakointi, alkoholi (Audit), masennus (BDI), RR, LDL, HbA1c
- Jokainen ammattilainen tunnistaa 2 TH- potilasta/ viikko
- TH-hoitaja tekee 2 THS/pv ja 80% THS:sta johtaa coachaukseen
- Ehkäistävissä olevat ennenaikaiset kuolemat
- Episodiassiakkaan asia ratkeaa
- Pitkäaikaissairaalla on THS, terveyshyötypotilaalla coachaus

Edellä olevat kuvat ovat sosiaali- ja terveystoimen esityksistä tarkastusvaliokunnalle syksyllä 2022.

Kauniaisten terveyskeskuksen tulevaisuus on puhuttanut paljon kaupunkilaisia. Terveyskeskukset tulevat jatkossa erikoistumaan peruspalveluista aina vaativampaa hoitoa tarjoaviin yksiköihin. Kaupungin vanhusneuvosto ilmaisi huolensa: ”Terveyskeskus on Kauniaisten asukkaille ja muille terveyskeskuksemme hoitopaikaksi valinneille tärkeä nyt ja tulevaisuudessa. Keskikokoisessa kaupungissa terveyskeskuksen tulee palvella kaikkia asukkaita. Kauniaisten vanhusneuvosto on huolissaan terveyskeskuksen puhelinpalvelusta ja takaisinsoiton ongelmista, palvelupisteen puuttumisesta sekä henkilökunnan vaihtuvuudesta ja työviihtyvyydestä.”

6.3 Kotihoidon palvelut

Kaupungissa on noin 1 300 yli 75-vuotiasta asukasta. Kotihoidon asiakkaita vuonna 2022 oli 193.

Vuonna 2022 kotikäyntien lukumäärä oli 32 257 ja keskimäärin kotikäynnin kesto oli 36 minuuttia asiakkaan luona.

Kotikuntoutuksen asiakkaita oli 29, joiden luona tehtiin noin 120 käyntiä. Kotihoitajalla oli keskimäärin 5–8 asiakasta päivässä. Kotihoidolla on omavalvontasuunnitelma.

Kotihoidon ja omaisten välisessä viestinnässä käytössä on: säännölliset tapaamiset, puhelut ja erityisesti Maisa (sähköinen asiointipalvelu viestinnän vuorovaikutukseen).

Vanhuspalveluihin tulleiden huoli-ilmoitusten määrää ei saada järjestelmistä eikä tietoa ole luotettavalla tavalla kerätty. Maisan kautta on tarvittaessa mahdollista tehdä myös ilmoitus sosiaalihuoltoon.

Vuoden 2023 alusta voimaan tullut laki ympärivuorokautisen hoivan resurssimitoituksesta on vaikuttanut heikentävästi kotihoidon resursseihin. Tämän takia on nähtävissä, että entistä huonokuntoisemmat asiakkaat jäävät kotihoidon piiriin. Kauniaisissa kotihoidon henkilöstömäärä on ollut tyydyttävällä tasolla.

Tarkastusvaliokunta ilmaisee vakavan huolensa siitä, että jatkossa entistä huonokuntoisemmat asiakkaat ovat kotihoidon piirissä.

6.4 Sosiaali- ja terveystalvet lapsille ja nuorille sekä heidän perheilleen

Lasten ja nuorten hyvinvointi

Lasten ja nuorten hyvinvointiin oli teemana Pääkaupunkiseudun kaupunkien ja HUSin tarkastuslautakuntien vuonna 2022 valmistuneessa yhteisarvioinnissa. *Lasten ja nuorten hyvinvoinnille asetettujen tavoitteiden edistäminen* -selvityksessä todetaan, että koronapandemialla ja epävarmalla maailmantilanteella on ollut vaikutusta lasten ja nuorten hyvinvointiin. Lasten ja nuorten palvelujen toimivuus ja niiden resurssit ovat olleet toistuvasti esillä mediassa. Lapset ja nuoret on tunnustettu tärkeäksi ryhmäksi ja sekä valtion että kuntien strategioissa on kirjattu linjauksia ja tavoitteita lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistämiseksi. Tässä tehtävässä kunnilla ja hyvinvointialueilla on keskeinen rooli.

Hyvinvoinnille asetetut tavoitteet ja toimet niiden saavuttamiseksi

Lasten ja nuorten hyvinvoinnille asetetut tavoitteet on kuvattu kaupungin strategiassa 2018–2022:

Kuntalainen keskiössä

”Kaikki mukaan”

- **Elävä kaksikielisyys**
  - Kaksikielinen yhteisöllisyys
  - Tasapuoliset palvelut molemmilla kielillä
- **Osallisuusohjelma, 2018**
  - Monipuolinen viestintä
  - Aktiivinen yhteisöllisyys
  - Asukaskyselyt ja asiakastytyväisyyden jatkuva mittaaminen
  - Yhteissuunnittelu asiakaskeksisenä lähestymistapana palvelujen suunnittelussa, kehittämisessä ja innovoinnissa
  - Vieraskielisten palvelujen kehittäminen toimialoilla
- **Kauniaislaisten hyvinvointi ja terveys paranevat ja terveyserot kaventuvat, 2018–2022**
  - Aikuisväestön hyvinvointisuunnitelma
  - Vahvistetaan ikääntyneiden toimintakykyä ja osallistumista ikäohjelman mukaisesti
  - Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma
  - Ehkäisevän päihdetyön ohjelma toteutetaan
  - Monialainen yhteistyömalli otetaan käyttöön
- **Kaunიაisten sote-palvelujen markkinointi**

Lasten ja nuorten hyvinvointia on seurattu Kauniaisissa säännöllisesti toteutetun Kouluterveyskyselyn (THL) avulla. Viimeisimmän vuonna 2021 toteutetun kyselyn mukaan kauniaislaiset lapset ja nuoret voivat hyvin verrattuna vertailukuntien lapsiin ja nuoriin. Kyselyn perusteella huolenaiheeksi Kauniaisissa kuitenkin nousivat lasten ja nuorten seksuaalinen häirintä, mielenterveyshaasteet, kiusaaminen ja uupumus sekä päihdeasenteet ja perhepiiristä saatu alkoholi.

Huoliin on suhtauduttu vakavasti ja Kauniaisissa on jatkettu yhteistyössä eri toimialojen kanssa valmisteltujen ohjelmien ja hankkeiden toteutusta vuonna 2022. Merkittävin näistä oli Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma, johon on kirjattu hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen painopisteet vuosille 2020–2023 ja sitä on toteutettu yhteistyössä mm. sosiaalipalveluiden sekä neuvola- ja kouluterveydenhuollon kanssa.

Hyvinvointisuunnitelmassa turvallisuus -tavoitteen yksi toimenpide liittyy kiusaamiseen ja seksuaaliseen häirintään puuttumiseen koulussa ja vapaa-ajalla. Kiusaamisen vastainen työ Kauniaisissa -ohjelma on kouluilla kommentoitavana ja se on tarkoitus ottaa käyttöön syksyllä 2023.

Hyvinvointisuunnitelmassa onnellisuus -tavoitteen yksi toimenpide on toteuttaa viiden teeman verkostoitumista vahvistavat koulutukset lapsille, nuorille, vanhemmille ja ammattilaisille. Viisi koulutusteemaa käsittelevät onnellisuuden lisäämistä, päihteiden vähentämistä, koulukiusaamisen ja seksuaalisen häirinnän ehkäisyä, mielenterveyden haasteiden vähentämistä ja koulupoissaolon, -väsymyksen ja -uupumuksen ehkäisyä.

Muita neuvola- ja kouluterveydenhuollon toimintaa ohjaavia ohjelmia ovat Ehkäisevän päihdetyön suunnitelma, Lähisuhdeväkivallan ennaltaehkäisyohjelma sekä Kauniaisten oma Oppilashuollon käsikirja, joka ohjaa poissaolojen seurantaa.

Lapsi puheeksi -toimintamallia on vahvistettu ja perheille vanhemmuuden tukemiseksi on luotu Perhepolku -verkkokursseja. Lasten ja nuorten lisääntyneisiin mielenterveysoireisiin vastattiin kouluttamalla henkilöstöä Cool kids ja IPC sekä systeemisen mallin käyttöönotolla.

Perheneuvolan antama perheiden, lasten ja nuorten tuki oli moniammatillista. Tiimiin kuului psykologit, perheneuvoja (sosiaalityöntekijä, pari- ja perhepsykoterapeutti) sekä konsultoiva lastenpsykiatri. 7–12-vuotiaiden lasten haasteet ovat erityisesti olleet käyttäytymiseen tai Nepsy-piirteisiin liittyviä, kun taas 13–15-vuotiaiden haasteet ovat usein mielenterveydellisiä. Lasten ja nuorten saama tuki on säännöllisiä, usein viikoittaisia, terapeutteja keskusteluita ja tarvittaessa rinnalle tulee lääkehoito.

Lapsen omaan arvioon voinnistaan käytetään eri kyselylomaketta, kuten esim. RBDI, RGAD, RCAD ja Audit. Tapaamisissa voidaan käyttää mm. mielialakortteja, vahvuuskortteja ym. auttamaan lasta ja nuorta ilmaisemaan ajatuksensa ja tunteensa. Tarvittaessa tehdään psykologien arvio psykologisten testien avulla. Työskentelyyn kuuluu sekä lapsen yksilötapaamisia, että huoltajien tapaamisia erikseen sekä säännöllisesti yhteisiä tapaamisia.

Yhteistyö lasta, nuorta ja perhettä tukevien tahojen kuten oppilashuolto, opettajat, nuorisotyö ja lastensuojelu kesken on tärkeä osa perheneuvolan työskentelytapaa. Huoltajien osallisuutta ja osallistamista työskentelyyn pidetään perheneuvolassa erittäin tärkeänä alaikäisten lasten kanssa työskentelyssä. Huoltajat ovat vastuussa lasten kasvatuksesta ja huolenpidosta ja heillä on arvokasta taustatietoa. Lasten haasteet voivat olla sekä psyyken rakenteesta johtuvia, ympäristöön liittyviä tai yhdistelmä molemmista.

Perheneuvolan antama tuki on luonteeltaan ennaltaehkäisevää ja lyhytkestoista, mutta on myös tilanteita, jolloin lasten, nuorten tai perheen haasteet vaativat pitempiäaikaista tukea ja interventiota. Perheneuvolasta voidaan ohjata perheitä KELAn kustantamaan kuntoutukseen (esim. Laku-kuntoutus ja psykoterapia) sekä järjestöjen tarjoamiin ryhmiin. Erikoissairaanhoidosta voidaan ohjata perheneuvolaan ne lapset ja nuoret, jotka tarvitsevat tukea erikoissairaanhoidollisen tutkimuksen tai tuen tarpeen päättymisen jälkeen.

Sosiaali- ja terveystoimi sai uuden maahanmuuttotyöhön osoitetun sosiaaliohjaajan vakanssin ja 1.9.2022 alkaen asumisneuvojan, joka sijoittui aluksi sosiaali- ja terveystoimeen.

Sosiaalipalveluissa maahanmuuttaja-asiakkaiden tiimiin kuului sosiaalityöntekijä, jonka toisena vastuualueena maahanmuuttotyön lisäksi on lastensuojelutyö sekä yksi sosiaaliohjaaja, jonka erityisosaaminen oli nuorissa maahanmuuttajissa. Lisäksi tiimiin kiinnitettiin perhetyön sosiaaliohjaaja.

Täydentävän toimeentulotuen osalta tiimillä oli käytettävissä aikuissosiaalityön sosiaaliohjaajan asiantuntemus.

Kotouttamisen edistäminen on monialaista yhteistyötä. Varsinaiseen maahanmuuttajatiimiin kuului lisäksi terveydenhoitaja ja lapsiperheiden kotipalvelun ohjaaja. Perheiden kokonaisvaltaisen kuntouttamiseen osallistui lisäksi muita kunnan toimijoita kuten päihde- ja mielenterveystyön sairaanhoitaja ja palveluntuottajana mm. Granin Lähiapu. Lisäksi yhteistyötä tehtiin sivistystoimen ja erityisesti opetuspalvelujen kanssa.

Asiakkaan kokonaisvaltainen kotouttaminen edellyttää yhteistyötä kaupungin eri toimialojen, TE-toimiston, oppilaitosten ja kolmannen sektorin toimijoiden välillä. Lapsiperheiden kohdalla koko perheen tukeminen ja monialainen yhteistyö ovat tärkeitä.

Koululaisten hyvinvoinnin haasteet Kauniaisissa

Vuonna 2022 oppilashuollon henkilöstöä huoletti se, että valmistauduttaessa hyvinvointialueiden toiminnan aloittamiseen 2023 heille sisältyi merkittävästi lisää kokouksia työajalle, mikä oli pois lapsille ja nuorille annettavasta ajasta ja avusta kouluissa. Tämä näkyi erityisesti suomenkielisissä kouluissa. Kuraattorin ensimmäisen tapaamisen lakisääteinen seitsemän päivän määräaika toteutui 70,3 % ja psykologin vastaanoton ensimmäisen tapaamisen kohdalla tilanne oli vieläkin huonompi, vain 20 %. Ruotsinkielisissä kuraattorin ja psykologin palveluissa seitsemän päivän määräaika toteutui 100 %.

Suomenkielisessä perusopetuksessa kuraattorilla on 90 oppilaista yli henkilöstömitoituksen. Ruotsinkielisessä perusopetuksessa kuraattorilla on henkilöstömitoituksen mukainen määrä oppilaita. Psykologin henkilöstömitoituksen tilanne on hyvä sekä suomenkielisessä että ruotsinkielisessä esiopetuksessa ja alakoulussa, mutta kaksivuotinen esikoulu kasvattaa oppilasmäärää.

Psykologien määrä on liian pieni eikä heidän rekrytoinnissaan olla onnistuttu ja siksi psykologipalveluita on hankittu ostopalveluna. Vakinaisten psykologien puuttuminen on vaikuttanut sekä kuraattorien että osan lääkärin työhön. Kuraattoreille psykologien puuttuminen on aiheuttanut kokemuksen työn yksinäisyydestä, mikä on kuormittanut heitä ja osan lääkärin työhön liittyvistä selvityksistä psykologien puuttuminen on tehnyt mahdottomaksi.

Psykologien ja kuraattoreiden tarve kouluissa on varsinkin pandemian jälkeen huomattava. Tarkastusvaliokunta ilmaisee huolensa siitä, miten oppilashuollon palvelut tullaan jatkossa järjestämään riittävällä tasolla etenkin, kun nämä toiminnot on siirretty hyvinvointialueen vastuulle.

Koulutukset henkilökunnalle ja huoltajille

Koulun, oppilashuollon ja nuorisotoimen henkilöstölle järjestettiin kiusaamisen vastaisen työn -työpaja ja lasten ja nuorten huoltajille ehkäisevän päihdetyön -paja. Molemmat koulutukset saivat hyvää palautetta, mutta koulutuksiin oli vaikeaa saada huoltajia mukaan.

Pääkaupunkiseudun yhteistyö ja valmistautuminen hyvinvointialueisiin

Pääkaupunkiseudun kaupungit ja HUS ovat tehneet monenlaisia toimenpiteitä lasten ja nuorten hyvinvoinnin vahvistamiseksi. Uusia toimintatapoja on otettu käyttöön, kaupunkien ammattilaisia koulutettu lievien ja keskivaikeiden mielenterveyshäiriöiden hoitoon tarkoitettujen lyhytterapiamenetelmien käyttöön. On myös

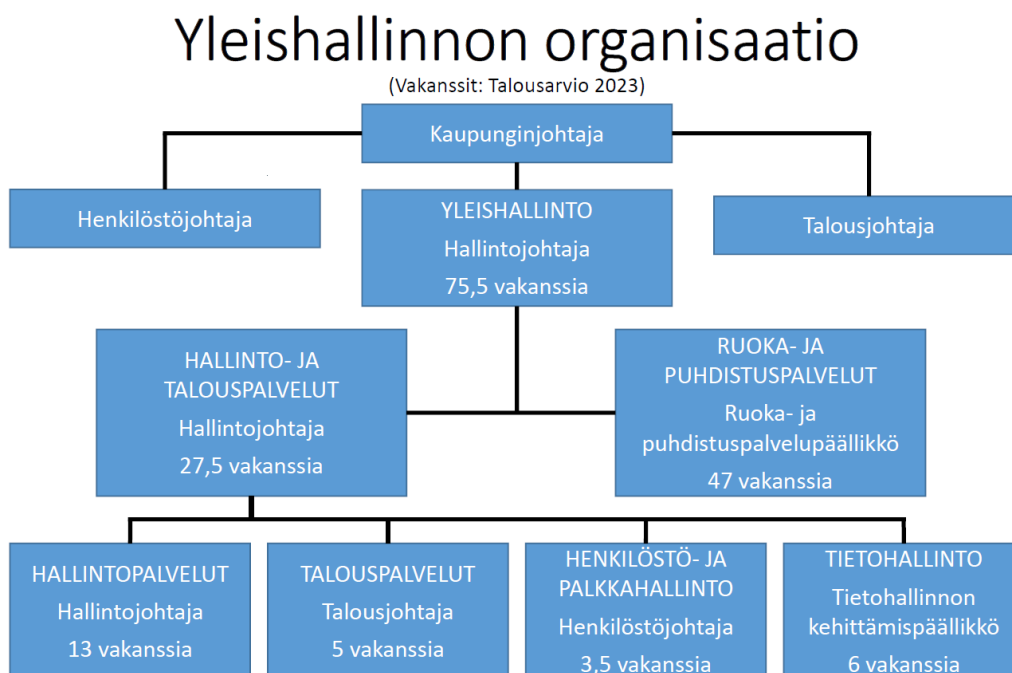
perustettu lasten ja nuorten lievien ja keskivaikeiden mielenterveysongelmien hoitoon keskittyviä uusia yksiköitä. Perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon kesken tehdään yhteistyötä hoitoketjujen ja hoidon kehittämiseksi ja HUSissa on kehitetty kunnille tarjottavia konsultaatiopalveluja.

Tästä huolimatta lasten ja nuorten mielenterveyspalveluiden saatavuudessa on edelleen haasteita:

1. Nuorten lievien ja keskivaikeiden mielenterveysongelmien hoidolle ei ole selkeitä vastuutahoja ja lääkäreistä ja psykologeista on pulaa. Tästä seuraa se, että hoidon ja palvelun piiriin pääsyssä on yhä puutteita.
2. Tarvitaan pysyvät palvelurakenteet niille lapsille ja nuorille, joiden auttaminen edellyttää sekä lastensuojelun että psykiatrian asiantuntemusta.
3. Nuorten päihdehoidon järjestelmä on pääkaupunkiseudulla pirstaleinen.
4. Maahanmuuttajien ja vieraskielisten lasten hyvinvointiin tulee kiinnittää erityistä huomiota.

Pääkaupunkiseudulla yhteistyötä organisaatioiden välillä tulee edelleen tiivistää. Hoito- ja palveluketjuja on kehitettävä aiempaa määrätietoisemmin ja etsittävä keinoja henkilöresurssien turvaamiseksi. On myös varmistettava riittävä tietopohja, jonka perusteella lasten ja nuorten hyvinvointia voidaan jatkossakin johtaa, seurata ja arvioida.

7. Yleishallinto

Yleishallinto ja vuosi 2022

Vuoden 2022 lopulla tapahtui kaupungin johtoryhmässä merkittäviä muutoksia kolmen johtoryhmän jäsenen osalta. Henkilöstöjohtaja ja hallintojohtaja siirtyivät joulukuun alusta uusien hyvinvointialueiden

palvelukseen. Sosiaali- ja terveysjohtajan vakanssi lakkasi perustettavan Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen myötä.

Ensimmäiset aluevaalit, joissa valittiin uusien hyvinvointialueiden aluevaltuustot, toimitettiin 23.1.2022. Kaupunginlakimies ja henkilöstöjohtaja olivat osittain myös hyvinvointialueen palveluksessa ja yhteistyötä tulevan hyvinvointialueen kanssa tehtiin monella tasolla. Erityisesti töitä tehti valmistautuminen sote-palveluiden siirtymiseen Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueelle. Tämän muutoksen myötä myös hallintosääntöä päivitettiin.

Venäjän hyökkäyssota näkyi myös Kauniaisissa; kaupunki vastasi noin 60 ukrainalaisten pakolaisen vastaanotosta, asuttamisesta ja työllistamisestä.

Uusi kaupunkistrategia 2023–2030

Arvot: Asukaslähtöisyys, avoimuus, yhteisöllisyys ja yhdenvertaisuus sekä vastuullisuus ja kestävyys

Visio: Aikaansaava, hyvinvoiva ja resurssiviisaasti tulevaisuutta rakentava, elävästi kaksikielinen ja monikulttuurinen Grani

Kolme pääteemaa:

- o resurssiviisaan toiminnan kaupunki
- o turvallinen, vihreä kävelykaupunki
- o kuntalainen keskiössä

Uusi Kauniaisten kaupungin strategia vuosille 2023–2030 hyväksyttiin valtuustossa huhtikuussa 2022. Tarkastusvaliokunta toteaa, että kaupunkistrategian tulee ohjata toimintaa ja sen implementointi arjen tekemiseen, tavoitteiden selkeät mittarit ja vastuutahojen nimeäminen sekä aikataulutettu osatavoitteiden toteutumisen seuranta ovat ensiarvoisen tärkeitä tekijöitä, jotta strategia onnistuneesti muuttuu sanoista todeksi.

Kauniaisten tulevaisuuden haasteita

1. Tietoturva ja -suoja

Kauniaisten sähköpostipalveluissa keväällä 2022 ilmenneiden ongelmien myötä tehtiin ulkoisia selvityksiä ja tietoturvassa ilmeni korjaustarvetta, joka vaatii aikaa ja resursseja.

2. Henkilöstön saatavuus, hyvinvointi ja kaupungin pitovoima

Kilpailu osaavasta työvoimasta on erittäin kova monella alalla. Hyvinvointialueet muodostavat uuden kilpailijan henkilöstöä rekrytoitaessa.

3. Talous, pidemmällä tähtäimellä

Lähivuodet ovat taloudellisesti hyviä, mutta tulevaisuuden riskinä on, että tulot kasvavat menoja hitaammin valtionosuuksien muodostaessa jatkossa suuren osan tuloista. Vuoden 2022 valtionosuudet olivat noin 3,9 milj. euroa, tulevaisuudessa tämä tulee moninkertaistumaan.

Tarkastusvaliokunta näkee nämä haasteet vakavasti otettavina.

Henkilöstön rooli on avainasemassa siinä, että kaupunki voi menestyä ja voida hyvin. Miten henkilökunnan hyvinvointiin ja jaksamiseen panostetaan toimialoilla?

Kaupungin kilpailukykyyn houkuttelevana asuinpaikkana vaikuttaa asuntojen ja tonttien saatavuus, laadukkaat koulut sekä monipuoliset palvelut, kulttuuri- ja liikuntapalveluita unohtamatta.

Kauniaisten kaupungin kaksikielisyysohjelma

Kaksikielisyysohjelmalla tarkoitetaan niiden toimenpiteiden kokonaisuutta, jolla Kauniaisten kaupunki omalta osaltaan takaa molempien kansalliskielten – suomen ja ruotsin – läsnäolon kaikissa kuntapalveluissa sekä kaikessa tulevaisuuden suunnittelussa ja rakenteiden uudistustyössä, sekä joilla kaupunki edistää kaksikielistä kaupunkikuvaa. Ohjelma sisältää kunnan kielellisen toimintaympäristön kuvauksen, lainsäädännölliset velvoitteet kaksikieliselle kunnalle ja siinä määritetään kaksikielisyyden toteutumiseksi asetettavat tavoitteet sekä niitä koskevat toimenpiteet. Kaksikielisyysohjelma päivitettiin syksyllä 2022.

Perustuslain mukaan Suomen kansalliskielet ovat suomi ja ruotsi. Perustuslain lisäksi väestön kielellisiä oikeuksia säädetään muiden muassa kielilaisissa, kuntalaisissa, varhaiskasvatustulaisissa sekä perusopetus- ja lukiolaisissa. Perustuslaki ja sitä täsmentävä kielilainsäädäntö on oikeudellisenä taustana valtioneuvoston hyväksymälle kansalliskielistrategialle. Kauniaisten kaupungilla on myös omia, kieltä koskevia määräyksiä kaupungin hallintosäännössä. Kaupungin asiakirjat kuten hallintosääntö ja talousarvio ovat kaksikielisiä. Kaupungin sivistystoimella on oma kaksikielisyysohjelma, jonka päivitys on työn alla. Palvelujen hankinnoissa kaksikielisyydestä määritellään kaupungin hankintaohjeessa.

Kuntaliitto suosittelee kunnille kansalliskielivastuuhenkilön nimeämistä. Henkilö tukee kaupungin johtoa kansalliskieliä koskevassa lainsäädännössä.

Tarkastusvaliokunta suosittelee kansalliskielivastuuhenkilön nimeämistä sekä toivoo kaupungilta lausuntoa toimenpiteistä kestäväen ja pitkäjänteisen kaksikielisyys-tavoitteen saavuttamiseksi.

KaunisGrani

Päätoimittaja Jan Snellman piti katsauksen tarkastusvaliokunnalle KaunisGrani -lehden vuoden 2022 toiminnasta.

Kaupungin kaksikielistä paikallislehteä KaunisGrania julkaisee kaupungin omistama, voittoa tavoittelematon Kauniaisten Paikallislehti Oy. Kaupunginhallitus nimeää vuosittain lehdelle hallituksen, joka kokoontuu 4–6 kertaa vuodessa, hallitus ei ota kantaa sisältöasioihin. Hallitus puolestaan nimeää neljä kertaa vuodessa kokoontuvan toimitusneuvoston, joka toimii päätoimittajan tukena sisältöasioissa ja on mukana päättämässä esim. ulkoasu-uudistuksesta ja lehden teemoista. Toimitusneuvostossa on neljä jäsentä, mukana kaupungin tiedotussihteeri. Syksyisin pidettävässä hallituksen ja toimitusneuvoston yhteiskokouksessa tehdään päätös seuraavan vuoden aikatauluista ja teemoista.

Toimituksellisen aineiston lisäksi lehti sisältää kaupungin virallisia tiedotteita. Kaupunki tiedottaa -uutispalsta kertoo kaupungin asioista ja päätöksistä.

KaunisGrani on ilmestynyt vuodesta 1971 ja se ilmestyy 15 kertaa vuodessa. Lehti julkaisee uutisia myös nettisivustolla. Lehden levikki on 14 000 kpl (markkina-alueena Kauniainen ja osa Espoota).

Lehden missio on julkaista Kauniaisten kaupunkia koskevaa luonteeltaan yleishyödyllistä tietoa, jonka tarkoituksena on hyvän yhteisöhengen edistäminen ja ajankohtaisen tiedon levittäminen kaupunkilaisten keskuudessa. Visio on, että lehden sisällöt ovat monikielisiä sekä yhteisöllisyyttä ja keskustelua herättäviä.

Paperi- ja verkkojulkaisuna sekä Facebookissa lehti palvelee kaupunkilaisia olennaisilla tiedoilla kuntaan ja kuntalaisiin vaikuttavista ajan ilmiöistä sekä uutisoi paikkakunnan tapahtumat ja palvelut.

”Kaupungin suorittamissa asukaskyselyissä KaunisGrania on kerta toisensa jälkeen pidetty tärkeimpänä tiedonsaantikanavana kaupunkia koskevissa asioissa”, toteaa kaupunginjohtaja Christoffer Masar KaunisGranin juhlanumerossa vuonna 2021.

Lehden tavoitteena on olla kiinnostava paikallislehti, joka myös innostaa yrittäjiä markkinoimaan tuotteitaan ja palvelujaan lehden sivuilla ja netissä. Terve talouspohja on lehden elinehto. Yhtiön tulot perustuvat tehokkaaseen ilmoitusmyyntiin ja kaupungin vuosittaiseen avustukseen. Syksyllä 2022 lehden hallitus päätti ilmoitushintojen 2 %:n korotuksesta vuodelle 2023. Hallitus asettaa päätoimittajalle vuosittaisen ilmoitusmyyntitavoitteen.

Tulevaisuuden haasteista päätoimittaja mainitsi kanavavalinnat; lehden pitää ilmestyä sekä paperilehtenä että verkossa. Paperilehdessä tila on rajattu, mutta verkossa on tilaa. Mikä on jatkossa sosiaalisen median rooli ja kuinka tavoittaa nuoremmat lukijat.

Tarkastusvaliokunta toteaa, että KaunisGrani -lehdellä on tärkeä rooli Kauniaisissa yhteisöllisyyden ja yhteishengen lisääjänä.

8. Sivistystoimi

Vuonna 2022 sivistystoimessa työskenteli yhteensä 438 henkilöä ja toimintamenot olivat 41,5 M€ (hallinto 1 %, varhaiskasvatus 23 % suomenkielinen opetus 32 % ruotsinkielinen opetus 26 % ja kulttuuri- ja vapaa-aikatoimi 18 %).

Sivistystoimi vastaa suomen- ja ruotsinkielisestä opetustoimesta, varhaiskasvatuksesta sekä hyvinvointipalveluista, joihin sisältyvät kaupunginkirjasto, kansalaisopisto sekä kulttuuri-, nuoriso- ja liikuntapalvelut. Valtuusto hyväksyi hallintosääntömuutoksesta, jonka mukaan kulttuuri- ja vapaa-aikavaliokunnan nimi muutettiin hyvinvointivaliokunnaksi ja valiokunnan erityiseen toimivaltaan lisättiin, *valiokunta toimii kaupungissa hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä koordinoivana toimielimenä*. Nimimuutos astui voimaan 1.1.2023.

Varhaiskasvatus

Ruotsinkielisen esiopetuksen tilat Granhultsskolan yhteydessä otettiin käyttöön elokuussa 2022. Kielikylpypäiväkodin esiopetus- ja varhaiskasvatuspaikkoja on lisätty kasvaneen kysynnän seurauksena. Tammikummun päiväkodin rakennustyöt etenivät ja päiväkotitoiminta aloittaa toimintansa syksyllä 2023. Valtakunnallinen kaksivuotisen esiopetuksen kokeilu on jatkunut Sansinpellon päiväkodissa.

Kotihoidon tuen käyttö vähentyi merkittävästi vuoden 2022 aikana. Vuoden alussa kotihoidon tuen piirissä oli 54 perhettä, joissa kotihoidossa oli 59 lasta. Vuoden lopussa kotihoidon tuen piirissä oli 25 perhettä, joissa kotihoidossa oli 36 lasta. Yksityisen hoidon tuen käyttö pysyi lähes samana; vuoden alussa tuen piirissä oli 37 lasta, vuoden lopussa 36 lasta.

Kunnallisessa varhaiskasvatuksessa oli vuoden 2022 lopussa suomenkielisessä varhaiskasvatuksessa 276 lasta (20 palvelusetelillä) ja ruotsinkielisessä varhaiskasvatuksessa 204 lasta (palvelusetelillä 63). Lisäksi kaupunki tarjosi noin 16 lapselle varhaiskasvatusta muilla kielillä palvelusetelin avulla.

Pätevän varhaiskasvatushenkilökunnan saatavuusongelmat johtivat 0,7 milj. euroa budjetoitua pienempään toteumaan henkilöstökustannusten kohdalla. Kustannukset lasten kotihoidontuen, yksityisen hoidon tuen ja palvelusetelien käytöstä johtuen ylittivät talousarvion 0,9 milj. euroa.

Lapsimäärän edelleen kasvaessa tilanne johtaa tulevaisuudessa haasteisiin päiväkotipaikkojen riittävydessä. Pääkaupunkiseudulla on suuri pula pätevistä henkilökunnasta varhaiskasvatuksessa. Kauniaisissa runsaat 31 % ruotsinkielisistä ja 8,8 % suomenkielisistä varhaiskasvatusopettajista olivat epäpäteviä. Lastenhoitajien vastaavat luvut ovat 46,2 % (ruotsinkieliset) ja 31,3 % (suomenkieliset). Tämä on enemmän kuin pääkaupunkiseudulla keskimäärin.

Tarkastusvaliokunta esittää, että kaksivuotisen esiopetuskokeilun tuloksia Sansinpellon päiväkodissa seurataan, dokumentoidaan ja esitetään päätöksentekijöille.

Opetustoimi

Päätös uuden suomenkielisen koulun rakentamisesta nykyisen Mäntymäen koulun tilalle on tehty johtuen voimakkaasti kasvaneista oppilasmääristä. Tonttivaltoehtoina selvitetään uimahallin tonttia tai Saharan kenttää. Auki on myös päätös siitä, rakennetaanko alakoulu vai yhtenäiskoulu. Svenska skolcentrumin julkisivuremontin korjaustyöt toteutetaan vuonna 2023. Kasavuoren koulukeskuksen A-siiven suunnittelussa on selvitetty vanhan A-siiven purkamista ja useampaa vaihtoehtoista ratkaisua uudisrakentamiseen.

Kauniaisissa koulut ovat aina olleet tärkeässä roolissa ja niiden painoarvo kaupungin talousarviossa kasvaa, kun vastuu sosiaali- ja terveyshuollosta on siirtynyt Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueelle. Koulutuksen tärkeys ja sen tiedostaminen, että sen on saatava tuottaa kustannuksia, on ollut kuvaavaa meidän yhteisöllemme. Koulumme ovat edelleen hyvin resursoituja, vaikka verotulot vähenevät voimakkaasti vuodesta 2023 alkaen ja kaupungista tulee valtionosuuksista riippuvainen.

Vuodesta 2023 alkaen valtio ottaa vastattavakseen suurimman osan oppilaskohtaisista kustannuksista perusopetuksessa ja toisen asteen koulutuksessa. Valtionosuus, joka maksetaan vuodesta 2023 on 7 212 €/oppilas lukioissa, mutta siinä ei oteta huomioon todellisia kiinteistökustannuksia. Uudisrakentamisessa kustannukset nousevat huomattavasti ja näin ollen rahoitus on hoidettava entiseen tapaan kunnallisverovarilla ja sisäisellä vuokralla.

Ulkopaikkakuntalaisten osuus Mäntymäessä ja Granhultsskolanissa on noin 7 %, kun taas yläasteilla osuudet ovat 37,5 % Kasavuorella ja 39 % Hagelstamska skolanissa. Tiedot vaihtelevat hieman riippuen siitä, miten vuoden aikana tapahtunut kaupunkiin muutto otetaan huomioon. Lukioissa ulkopaikkakuntalaisilla oppilailla on voimakas yliedustus.

Pätevien opettajien osuus kouluissamme on erittäin hyvällä tasolla.

	Opettajien lukumäärä	Epäpäteviä	Päteviä %
Lukio	30 (32)	- (-)	100 (100)
GGS	30 (30)	1 (-)	97 (100)
Kasavuori	42 (42)	2 (2)	95 (95)
Hagelstam	32 (34)	3 (5)	91 (85)
Mäntymäki	36 (31)	2 (5)	94 (84)
Granhult	26 (27)	1 (2)	96 (93)

Taulukko 3 Opettajien muodollinen kelpoisuus lukuvuonna 2022–2023 (lukuvuonna 2021–2022)

	Oppilaiden lukumäärä	Kauniaislaiset	Ulkokuntalaiset
Mäntymäki	471	439	32
Kasavuori	362	216	146
Granhult	337	315	22
Hagelstam	324	196	128

Taulukko 4 Perusopetuksen oppilasohja lukuvuonna 2022–2023

Lukion suosio on edelleen korkea, mutta kiinnostus toisen asteen ammattikoulutukseen on jonkin verran kasvanut etenkin suomenkielisten oppilaiden keskuudessa. Keväällä 2023 ylioppilaaksi Kauniaisten suomenkielisestä lukiosta valmistui 124 abiturienttia ja Kauniaisten ruotsinkielisestä lukiosta 96 abiturienttia. Suomenkielisen lukion abiturientit kirjoittivat keskimäärin 5,5 ainetta ja pisteiden keskiarvo vaihteli välillä 6,67–2,50. Ruotsinkielisen lukion abiturientit kirjoittivat keskimäärin 6,15 ainetta ja pisteiden keskiarvo vaihteli 6,88–2,40 välillä. Uusista suomenkielisistä ylioppilaista 56 % ja ruotsinkielisistä ylioppilaista 70 % sai yleisarvosanaksi M, E tai L.

Vuosi	GG5 1.hakutoive	Hyväksytyt	Alin keskiarvo	Lukio 1. hakutoive	Hyväksytyt	Alin keskiarvo
2018	145	97	8,42	132	134	8,33
2019	153	97	8,67	157/23	109/25	8,58
2020	121	97	8,08	127/29	109/25	8,67/8,54
2021	125	97	8,25	94/38	109/25	8,58/8,58
2022	127	97	8,17	102/36	109/25	8,50
2023	177	97		121/51	109/29	

Taulukko 5 Ensisijaiset hakijat GGS ja Lukio 2018–2023

Kotikunta	Lukio		GG5	
	Lukumäärä	Osuus %	Lukumäärä	Osuus %
Kauniainen	52 (54, 64)	13 (13, 15)	105 (114, 126)	35 (37, 41)
Espoo	349 (351, 342)	85 (85, 82)	157 (148, 132)	53 (48, 43)
Muut	11 (10, 11)	2 (2)	34 (49, 50)	11 (15,16)
Yhteensä	412 (415, 417)	100 %	296 (311, 308)	100 %*

Taulukko 6 Lukiolaiset kotikunnittain 2022–2023 (2021–2022, 2020–2021) *pyörästyspoikkeama

Kaupunki on perinteisesti myöntänyt kauniaislisän rahoittaakseen kustannuksia, joita valtionavustus ei kata. Tämä koskee ensisijaisesti Lukiota ja GGS:ää, joissa kauniaislisä ja ulkopaikkakuntalaisten oppilaiden osuus on suurin. Ulkopaikkakuntalaisista opiskelijoista Kauniainen ei saa täyttä kustannusvastaavuutta, vaan ainoastaan valtionosuuden.

GG5	Kotikunta Kauniainen, oppilasta	Avustus €	Muu kotikunta, oppilasta	Avustus €	Avustus yhteensä €
Valtionavustus 4 728 € x	106	501 168	190	898 320	1 399 488
Kauniaislisä 4 367 € x	106	462 902	190	829 730	1 292 650
Lukio					
Valtionavustus 4 728 € x	48	226 994	379	1 791 912	2 018 856
Kauniaislisä 4 367 € x	48	209 616	379	1 655 093	1 864 709
Kauniaislisät yhteensä					3 157 359
Valtionavustukset yhteensä					3 418 344

Taulukko 7 Valtionavustus ja kauniaislisä luvuvuonna 2022–2023

Kulttuuri- ja vapaa-aikatoimi

Vuoden 2022 aikana kaupunginkirjasto selvitti teknisiä ratkaisuja palveluiden entistä tehokkaampaan ja asiakaslähtöiseen tuottamiseen. Vuonna 2022 käyttöön otetut kirjastokortit sisältävät viivakoodin rinnalla RFID-tunnisteen, joka mahdollistaa jatkossa uudenlaisia teknisiä omatoimi- ja lainausautomaattioratkaisuita. Palautustenosalta on kartoitettu älypalautushyllyjä.

Kaupungin Gallerian järjestämissä näyttelyissä kävi vuoden aikana yli 11 000 henkilöä.

Etsivän nuorisotyön toiminta toimi sekä etänä että lähitapaamisina.

Kansalaisopisto järjesti ensimmäistä kertaa heinäkuussa kursseja, jotka toteutettiin etänä.

Kulttuuripalvelut keskittyivät GRANI 50-vuotta tapahtumiin. Perinteinen Grani-päivä oli menestys ja Saharassa järjestetyt Drive in -elokuvaillat kiinnostivat monia kuntalaisia.

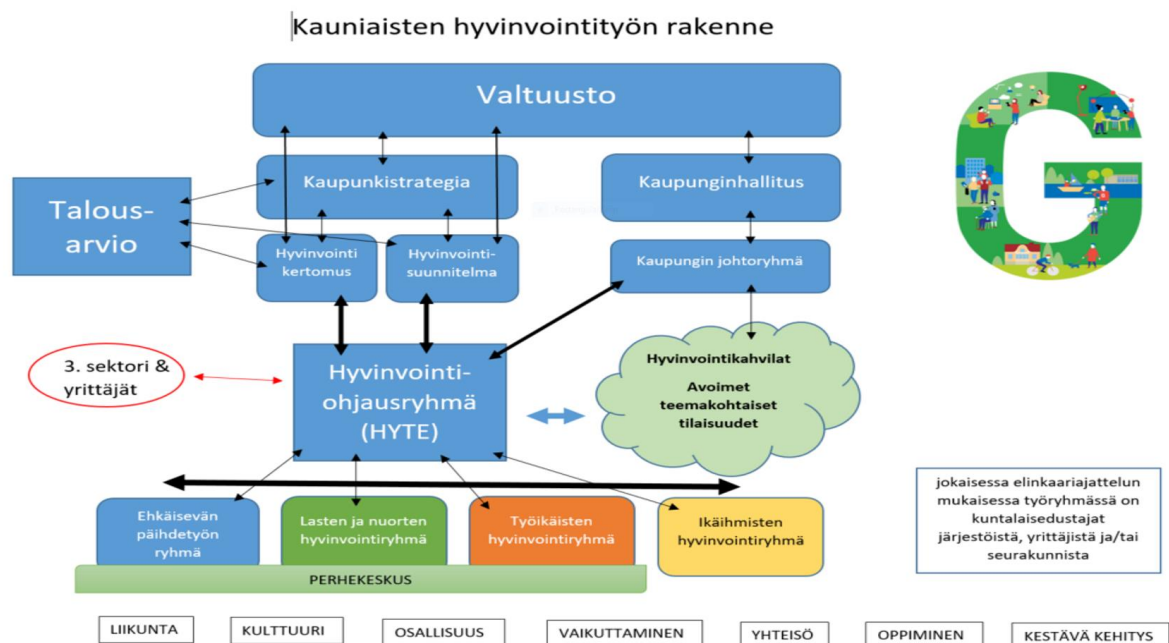
Nuorisotalon remontti valmistui marraskuussa hieman etuajassa ja talo tarjoaa monipuolista toimintaa upeissa tiloissa kaupungin nuorisolle.

Kaupunginhallitus hyväksyi kokouksessaan 29.3.2021 § 59 Kauniaisten kaupungin liikkumishjelman. Ohjelman toimenpiteiden edistymisestä on tarkoitus raportoida kerran vuodessa kulttuuri- ja vapaa-aikavaliokunnalle. Vuonna 2022 raportti käytiin läpi valiokunnan toukokuun kokouksessa.

Kauniaisten liikkumishjelman tavoitteena on eri toimenpitein edistää kuntalaisten liikunnallista aktiivisuutta ja terveyttä, tukea poikkihallinnollista yhteistyötä sekä muiden toimijoiden välistä yhteistyötä. Suunnitelma sisältää ehdotuksia eri tahojen keskeisistä toimenpiteistä terveyttä edistävän liikunnan lisäämiseksi. Suunnitelman tarkoituksena on ohjata lähivuosien liikunnan kehittämistä kaikilla sen osa-alueilla sekä liikuntapaikkarakentamista. Suunnitelma luo pohjan liikunnan kehittämiseksi ja poliittiselle päätöksenteolle.

Kauniaisissa yhdistystoiminta on ollut perinteisesti vilkasta ja se on osaltaan ollut myötävaikuttamassa kaupunkilaisten kokemaan yhteisöllisyyteen. Tämä tavoite on kirjattu myös uuteen kaupunkistrategiaan 2023–2030. Kaupunki on vuosia panostanut kiitettävästi yhdistystoimintaan tarjoamalla hyvät kokoontumistilat. Hyvinvointikoordinaattorin toimesta tehtiin vuoden 2022 aikana kartoitus kaupungissa toimivista lukuisista yhdistyksistä. Vuoden 2022 viimeisessä kokouksessaan valiokunta hyväksyi sivistystoimen maksu- ja vuokrahinnaston 1.8.2023 alkaen. Hyvinvointivaliokunnan laajamittainen vuokrahinnaston käyttöönotto on jo herättänyt huolta kaupungissa toimivien yhdistysten keskuudessa.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen (HYTE), kaupungin tehtävät jatkossa

Sote-järjestämislaki 6 § Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen kunnassa – määrittelee kunnan tehtäviksi:

- Kunnalla on ensisijainen vastuu hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä siltä osin kuin tämä tehtävä kytkeytyy kunnan muihin lakisääteisiin tehtäviin.
- Kunnan on strategisessa suunnittelussaan asetettava hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi tavoitteet ja määriteltävä tavoitteita tukevat toimenpiteet. Sen on otettava päätöksenteossaan huomioon päätöksensä arvioidut vaikutukset ihmisten hyvinvointiin ja terveyteen väestöryhmittäin.
- Kunnan eri toimialojen on tehtävä yhteistyötä hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi.
- Kunnan on nimettävä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen vastuutaho.

Kunnassa hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen toteutuu jatkossakin perustyössä (varhaiskasvatus, opetus, nuorisotyö, liikunta, kulttuuri, kansalaisopisto, ympäristö, kaavoitus, osallisuus ja vaikuttaminen, järjestöyhteistyö).

Hyvinvointityö ei ole yhden sektorin, vaan kaikkien kunnan toimijoiden yhdessä tekemää työtä. Ja yhteistyön rakenteet sovitaan hyvinvointialueen kanssa.

Kunnan on seurattava kuntalaisten elinoloja, hyvinvointia ja terveyttä sekä niihin vaikuttavia tekijöitä alueittain ja väestöryhmittäin. Kunnassa on raportoitava kuntalaisten hyvinvoinnista ja terveydestä, niihin vaikuttavista tekijöistä sekä toteutetuista toimenpiteistä valtuustolle vuosittain. Lisäksi kunnassa on valmisteltava valtuustolle valtuustokausittain hyvinvointikertomus ja -suunnitelma edellä mainituista asioista. Kunnan on toimitettava hyvinvointikertomus ja -suunnitelma hyvinvointialueelle ja julkaistava se julkisessa tietoverkossa.

Hyvinvointikoordinaattori esitteli [Kauniaisten kaupungin hyvinvointisuunnitelman 2022–2025](#) valiokunnalle marraskuussa 2022.

Hyvinvointisuunnitelmassa 2022–2025 tunnistetaan turvallisuus, osallisuus, toimintakyky ja kulttuuri hyvinvoinnin osatekijöinä. Tavoitteet yhdistyvät kestävä kehityksen tavoitteisiin ja kaupungin strategiaan.

Kunnille otetaan vuoden 2023 alusta käyttöön hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen valtiosuuden lisäosa eli HYTE-kerroin. HYTE-kerroin on kannustin, joka tarkoittaa, että kuntien rahoituksen valtiosuuden suuruus määräytyy osaksi niiden tekemän hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyön mukaan.

Tällä halutaan varmistaa kuntien aktiivinen toiminta asukkaiden hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi myös sote-uudistuksen jälkeen.

Hyvinvointisuunnitelma on erittäin kattava ja sen toteutukseen osallistuu lukuisat eri tahot. Miten seurataan suunniteltujen toimenpiteiden toteutumista (esim. mittaristo, aikataulut ja vastuuhenkilöt)?

9. Yhdyskuntatoimi

Vuonna 2022 toimintatuotot olivat 16,2 milj. euroa ja toimintamenot 12,6 milj. euroa. Menot jakautuivat seuraavasti: tilakeskus 42,8 %, kuntatekniikka 45,7 %, maankäyttö 4,7 %, hallinto 2,5 %, rakennusvalvonta 1,9 % ja ympäristötoimi 2,5 %.

Yhdyskuntatoimen 63 vakanssista viisi oli täyttämättä: maanmittausinsinööri, tekninen assistentti, kuntatekniikkainsinööri ja kunnossapitoyksikössä resurssivajaus. Uusina työntekijöinä aloittivat maankäyttöinsinööri, tilakeskuksen projekti-insinööri ja kalustomestari.

Tarkastusvaliokunta toteaa, että yhdyskuntatoimi on huolehtinut hyvin kaupungin siististä ja viihtyisästä yleisilmeestä. Talvella auraus on toiminut moitteettomasti ja saanut kaupungin asukkailta paljon kiitosta. Kesäisin runsaat ja kauniit kukkaistutukset ilahduttavat kaupunkilaisia ja vierailijoita.

Tärkeimpiä hankkeita vuonna 2022

Infrahankkeista merkittävin oli kaupunkirata ja siihen kiinteästi liittyvä pyöräbaana. Kaupunkiradan toteutussuunnittelu eteni ja pyöräbaanan yleissuunnitelma hyväksyttiin. Kauniaisten osuus radan investointihankkeesta on 10 %, enintään 27,5 milj. euroa. Baana erillishankkeena (2,9 milj. euroa).

- Asematie 10–14 asemakaava sai lainvoiman ja kaupunki sopimuskorvausmaksun.
- Helsingintie 10 (Raamattuopisto) asemakaavan muutos hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa.
- Aseman seudun kaavoitus on käynnistetty. Lisäksi on edistetty Tammikummun ja Jäähallin kaavahankkeita.
- Nuorisotalon peruskorjaus valmistui ja alitti budjetoidun määrärahan 390 400 eurolla.
- Katuvaloverkon pylväiden vaihto valmistui (yhteishanke Carunan kanssa).
- Träskmossenin luonnonsuojelualueen esteetön pitkospuupolku toteutettiin keväällä.

Ympäristötoimi

Kaupungin pitkän aikavälin tavoite on 60 % kasvihuonekaasujen päästövähennys vuoden 1990 tasosta vuoteen 2030 ja saada Kauniainen vuoteen 2035 hiilineutraaliksi. Kauniaisten uuden kaupunkistrategian 2023–2030 tavoitteena on hiilineutraalius 2030. Tämä edellyttää mm. luopumista fossiilisten polttoaineiden käytöstä. Tavoitteen saavuttamiseksi on myös saatava kaupunkilaiset mukaan energiatalkoiisiin.

Miten kaupunki kannustaa ja tukee asukkaitaan tavoitteen toteutumisessa?

Vuonna 2021 avattiin nettisivut www.hiilineutraaligrani.fi päästövähennysten ja niiden aikaansaamiseksi tehtyjen toimenpiteiden seuraamiseksi. Hiilineutraalisuuden saavuttamiseksi on kaupungin kiinteistöissä tehty useita toimenpiteitä. Suurin päästövähennyksiin vaikuttava tekijä on kiinteistöjen lämmitys ja energiankulutus. Vuonna 2022 kiinteistöjen sähkönkulutus väheni 3,5 % ja kaukolämmön kulutus väheni 5,8 %.

Tiedottaminen ympäristöasioista ja hiilineutraalisuustavoitteista sekä keinoista, kuinka niihin päästään on tärkeää. Tarkastusvaliokunta suosittelee tiedottamisen tehostamista kaupunkilaisille.

Pääkaupunkiseudun EU:n ympäristödirektiivin mukainen meluselvitys 2022 valmistui. Selvitys on tehty Helsingin, Espoon, Vantaan ja Kauniaisten kaupunkien sekä Väyläviraston yhteistyönä. Kauniaisten kaupungin yli 55 desibelin alueella asuu noin 3 200 asukasta. Kauniaisten kaupungin 10 200 asukkaasta noin 2 400 (24 %) altistuu katu- ja maantieliikenteen aiheuttamaan yli 55 dB päivä-ilta-yö -melutasolle ja noin 800 (8 %) altistuu rautateiden yli 55 dB päivä-ilta-yö -melutasolle.

Miten kaupunki voi vähentää haitallista melutasoa?

10. Allekirjoitukset

Kauniaisissa 24. toukokuuta 2023

Kauniaisten kaupungin tarkastusvaliokunta

Tuula Lehmuskoski
puheenjohtaja

Stefan Stenberg
varapuheenjohtaja

Veronica Fellman
jäsen

Margit Peltovirta
jäsen

Kari Virkkula
varajäsen

Liite 1

Pääkaupunkiseudun tarkastuslautakuntien yhteisarviointi 2022: Lasten ja nuorten hyvinvoinnille asetettujen tavoitteiden edistäminen

Pääkaupunkiseudun kaupunkien sekä Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin (HUS) tarkastuslautakunnat ovat yhdessä arvioineet alueen lasten ja nuorten hyvinvoinnille asetettujen tavoitteiden toteutumista. Vaikka lasten ja nuorten hyvinvointia on edistetty monin tavoin, haasteena on edelleen opiskeluhuollon psykologien vastaanotolle sekä mielenterveyspalveluihin pääsy.

Tarkastuslautakunnat selvittivät, miten kaupunkien hyvinvointisuunnitelmien ja talousarvioiden tavoitteet ovat toteutuneet peruskoululaisilla ja toisen asteen opiskelijoilla. Lisäksi selvitettiin, miten HYKS-alueen sosiaali- ja terveyspalvelujen järjestämissuunnitelmassa 2021–2025 lasten ja nuorten mielenterveyspalveluille asetettuja tavoitteita on edistetty ja miten nuorten päihdehoito on alueella järjestetty.

Arvioinnin tulosten mukaan kaupungit ja HUS ovat tehneet monenlaisia toimenpiteitä lasten ja nuorten hyvinvoinnin vahvistamiseksi. Uusia toimintatapoja on otettu käyttöön, opiskeluhuollon henkilöstöä on lisätty ja kaupunkien ammattilaisia koulutettu laajasti lievien ja keskivaikeiden mielenterveyshäiriöiden hoitoon tarkoitettujen lyhytterapiamenetelmien käyttöön. Kaupungit ovat myös perustaneet lasten ja nuorten lievien ja keskivaikeiden mielenterveysongelmien hoitoon keskittyviä uusia yksiköitä. Perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon kesken tehdään yhteistyötä hoitoketjujen ja hoidon porrastuksen kehittämiseksi ja HUS on kehittänyt kunnille tarjottavia konsultaatiopalveluja.

Kehittämistyöstä huolimatta lasten ja nuorten mielenterveyspalvelujen saatavuudessa on edelleen ongelmia. Nuorten lievien ja keskivaikeiden mielenterveysongelmien hoidolle ei ole selkeitä vastuutahoja ja erityisesti lääkäreistä ja psykologeista on pulaa. Näihin asioihin pääkaupunkiseudun tarkastuslautakunnat kiinnittivät huomiota myös vuonna 2018 arvioidessaan lasten ja nuorten mielenterveyspalveluihin pääsyä. Vaikka kehittämistä on tehty paljonkin, hoidon ja palvelun piiriin pääsyssä on yhä puutteita.

Arvioinnissa tunnistettiin tarve luoda pysyvät palvelurakenteet niille lapsille ja nuorille, joiden auttaminen edellyttää sekä lastensuojelun että psykiatrian asiantuntemusta. Lisäksi havaittiin, että nuorten päihdehoidon järjestelmä pääkaupunkiseudulla on pirstaleinen. Maahanmuuttaja- ja vieraskieliset lapset ja nuoret nousivat esiin ryhmänä, jonka hyvinvointiin tulee erityisesti kiinnittää huomiota.

Suosituks

Tarkastuslautakunnat pitävät tärkeänä, että pääkaupunkiseudulla edelleen tiivistetään lasten ja nuorten mielenterveyspalveluja tuottavien organisaatioiden välistä yhteistyötä ja selkiytetään niiden rooleja ja tehtäviä. Sujuvia hoito- ja palveluketjuja on kehitettävä aiempaa määrätietoisemmin ja etsittävä keinoja henkilöstöresurssien turvaamiseksi. Lisäksi on varmistettava riittävä tietopohja, jonka perusteella lasten ja nuorten hyvinvointia voidaan johtaa, seurata ja arvioida.